

ÅLESUND KOMMUNE

Kontrollutvalget

16.06.2017

MØTEINNKALLING

Kopi til: Ordfører
Revisor
Rådmann

Medlemmene av
Kontrollutvalget

INNKALLING TIL MØTE I ÅLESUND KONTROLLUTVALG

Det blir med dette kallt inn til møte i kontrollutvalget

fredag 23. juni 2017 kl. 12.30 i Lerstadvegen 545

SAKSLISTE:

- Sak 26/17 - Godkjenning av møtebok fra møte den 24.05.2017
- « 27/17 - Prosjekt «The North West» og forholdet til regelverket om offentlige Anskaffelser
- « 28/17 - Oppfølgingsnotat – Næringsdrift avfall
- 29/17 - Lederlønn, utbytte og lån i private barnehager, jf. sak 06/17
- 30/17 - Kostnader ved utskrivningsklare pasienter, jf. sak 09/17
- 31/17 - Vedrørende byggesaksbehandling
Eventuelt

Sak 29/17 og 30/17 må bygge på orientering fra rådmannen.

Dersom det er vanskeleg å møte, gi melding på telefon til daglig leder tlf. 70 17 21 58 eventuelt 97 60 57 83 eller e-postadresse harald.rogne@sksiks.no.

Torgrim B. Finnes
leder
(sign.)

KONTROLLUTVALGET I

ÅLESUND KOMMUNE

MØTEBOK

Møtedato: 24.05.2017, kl. 10.00

Møtested: Lerstadvegen 545

Møtet ble ledet av: Terje Storm Unhjem

Til stede for øvrig: Torbjørg, Fossum, Thor Hansen, Terri-Ann Senior og varamedlem Gunn Helen Wågsholm

= **5 voterende**

Torgrim B. Finnes hadde meldt forfall.

Fra kontrollutvalgsekretariatet møtte daglig leder Harald Rogne.

Fra kommunerevisjonen møtte daglig leder Kjetil Bjørnsen og revisor Ann-Kristin Melseth.

Fra Ålesund kommune møtte Magnhild Giskegjerde.

Det kom ikke fram merknader til innkalling eller sakliste.

Det ble meldt inn 1 sak under eventuelt.

SAK 18/17

GODKJENNING AV MØTEBOK FRA MØTE 5. MAI 2017.

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Navn på varamedlem endres fra Steinar Nilsen til Kjell Ove Hansen. Med denne endringen godkjennes møteboken fra kontrollutvalgets møte 5. mai 2017.

SAK 19/17

ÅRSMELDING 2016 – ÅLESUND KOMMUNE

Innstilling datert 18.05.2017 fra kontrollutvalgsekretariatet

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Kontrollutvalget tar årsmelding 2016 for Ålesund kommune til orientering.

SAK 20/17

KOMMUNEREGNSKAPET 2016 – ÅLESUND KOMMUNE

Innstilling datert 18.05.2017 fra kontrollutvalgsekretariatet.

Kontrollutvalgets enstemmige uttalelse:

1. Ålesund kommune sitt regnskap for 2016 blir godkjent.
2. Revisjonsmeldingen viser til at den økonomiske rapporteringen innen et virksomhetsområde har vært mangelfull. Videre viser den til merforbruk i forhold til vedtatt budsjett jf. kommuneloven § 47 nr. 2 om budsjettets bindende virkning.

For andre forhold blir det vist til revisjonsmeldingen.

SAK 21/17

REGNSKAP 2016 – ÅLESUND KOMMUNALE EIENDOM KF

Innstilling datert 18.05.2017 fra kontrollutvalgsekretariatet.

Kontrollutvalgets enstemmige uttalelse:

Ålesund kommunale eiendom KF sitt regnskap for 2016 blir godkjent.

SAK 22/17

REGNSKAP 2015 – ÅLESUND BRANNVESEN KF

Innstilling datert 18.05.2017 fra kontrollutvalgsekretariatet.

Kontrollutvalgets enstemmige uttalelse:

Ålesund brannvesen KF sitt regnskap for 2016 blir godkjent.

SAK 23/17

REGNSKAP 2016 – MØRE OG ROMSDAL 110-SENTRAL

Innstilling datert 18.05.2017 fra kontrollutvalgsekretariatet.

Kontrollutvalgets enstemmige uttalelse:

Møre og Romsdal 110-sentral sitt regnskap for 2016 blir godkjent.

SAK 24/17

VAL AV REVISOR FOR FELLESNEMNDA

Innstilling datert 18.05.2017 fra kontrollutvalgssekretariatet. Under drøftingane vart det bestemt at Ålesund kommune sine medlemmar i fellesnemnda skulle bli invitert til møte i kontrollutvalet etter sommarferien.

Kontrollutvalet si samrøystes innstilling:

Kommunerevisjonsdistrikt nr.3 i Møre og Romsdal blir valgt til revisor for verksemda i Fellesnemnda for kommunane Ålesund, Skodje, Haram, Ørskog og Sandøy

SAK 25/17

PÅSTAND OM FEIL TOLKING AV BYGNINGSLOVEN

(Saken kom opp under eventuelt)

Kontrollutvalgets enstemmige vedtak:

Saken blir å komme tilbake til i neste møte.

Torgrim B. Finnes
leder
(sign.)

Torbjørge Fossum
medlem
(sign.)

Thor Hansen
medlem
(sign.)

Terri-Ann Senior
medlem
(sign.)

Gunn Wågsholm
varamedlem
(sign.)

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalget i
Ålesund kommune

Dato: 21.06.2017

**SAK 28/17
OPPFØLGINGSNOTAT-NÆRINGSDRIFT AVFALL**

Som vedlegg følger:

- Notat fra kommunerevisjonen datert 21.06.2017

Notatet er sendt på høring og hørings svar er motatt og innarbeidet.

Oppfølgingsbrevet refererer seg til 3 nummererte brev som tidligere er behandlet i kontrollutvalget. I kontrollutvalgets vedtak i sak 17/17, den 5. mai pkt. 4 går følgende fram:

Etter at kommunerevisjonen har ferdigstilt sitt arbeid vil kontrollutvalget ta opp til behandling revisors rapport, samt øvrige forhold som måtte være kommet til i saken.

Overtid

En har fått opplyst at Arbeidstilsynet har igangsatt tilsyn.

Ulovlig direkte anskaffelse

Det går fram av notatet at det er gjort flere andre ulovlige innkjøp ved Næringsdrift avfall enn kjøp fra OK Entreprenør. Inn mot dette selskapet foregår det nå politietterforskning. Kommunen er videre meldt inn til KOFA av Norges Miljøvernforbund. I stedet for ca 24 millioner kroner, mener kommunen i sitt tilsvarende at beløpet som gjelder ulovlig direkte anskaffelse utgjør ca 10 millioner kroner inkl. mva for årene 2013-2016.

Budsjett og rekneskap for næringsavfall

Det blir vist til kritikkverdige forhold nevnt i nummerert brev som samlet merforbruk i drift og investering på vel 37 millioner kroner. En signering fra revisor på næringsoppgaven betinger at det ikke forligger feil av betydning for skatte- og avgiftsmessige forhold. Kommunen har fått utsettelse med levering av næringsoppgave for 2016.

Andre forhold

Et tema som ikke har vært behandlet før er kjøp fra Frozt Solutions, et foretak som tilhører ektefellen til VH-leder. Foretaket vant anbudsrunder om levering av tjenester til Bingsa. 3 fakturaer fra dette foretaket er anvist av VH-leder før og under anbudskonkurransen. Videre viste det seg at VH-leder står oppført med prokura i dette foretaket. Den som har prokura har myndighet til å handle på fullmaktsgiverens vegne i alt som hører til driften. VH-leder har anvist utbetaling fra kommunen til et foretak som leder selv er bemyndiget til å handle for. VH-leder har også gitt informasjon til Konserninnekjøp om hva som bør vektlegges ved beslutning av tildeling av oppdrag. Frozt Solutions ble valgt. I denne forbindelse konstaterer sekretariatet at det den 22.01.2015 blir gjennomført kredittvurdering av Frozt Solutions. Det framgår i kredittvurderingen at Sigrun Jahren har prokura i foretaket. På tross av dette deltar Jahren den 29.01.2015 i et møte der det blir gitt informasjon til Konserninnekjøp om hva som bør vektlegges ved beslutning av tildeling av oppdrag.

Notatet omhandler på samme måten som de nummererte brevene kritikkverdige forhold i Ålesund kommune. Det nye temaet er Frozt Solutions. Den innkjøpshåndteringen som der er gjort med manglende rolleforståelse og inhabilitet framstår som svært kritikkverdig. Hva kommunen vil foreta seg i denne saken er foreløpig ukjent.

På bakgrunn av ovenstående legger en saken fram for kontrollutvalget med forslag om slikt

vedtak:

1. Kontrollutvalget viser til de tre nummererte brevene fra kommunerevisjonen og oppfølgingsnotatet. Kontrollutvalget mener at de forholdene som blir belyst, er egnet til å svekke tilliten til Ålesund kommune.
2. Kontrollutvalget mener videre at et godt omdømme også kan være avhengig av den evne som politisk og administrative ledelse har til å håndtere det som er uønskede hendelser.
3. Det ligger til rådmannen å håndtere de personalmessige konsekvensene av uønskede hendelser. Kontrollutvalget vil be om at rådmannen gir kontrollutvalget en skriftlig redegjørelse når konklusjonen vedrørende de personalmessige konsekvenser foreligger.

Harald Rogne
daglig leder

Dato:
21.06.17

Til

- Kontrollutvalget i Ålesund kommune

OPPFØLGINGSNOTAT – Næringsdrift avfall

Vi viser til nummererte brev om diverse problemstillinger knyttet til Næringsdrift avfall.

1. Innkjøp

1.1 Oppfølging nummerert brev

1.1.1 OK Entreprenør

Etter at nummerert brev ble lagt frem avdekket Sunnmørsposten ytterligere problemstillinger knyttet til innkjøp ved Næringsdrift avfall. Dette er nå under etterforskning av politiet.

Videre har det kommet frem at andre entreprenører i februar 2015 gjorde rådmannen/-innkjøpssjefen oppmerksom på at OK Entreprenør utførte arbeid som de mente de selv hadde rammeavtale om. Det gikk frem av brev fra entreprenørene at:

«OK Entreprenør as har flere maskiner i arbeid på Bingsa avfalls plass. Dette hadde de også på slutten av 2014».

Det ble slik vi forstår det, den gang konkludert med at arbeidet OK Entreprenør utførte ikke var i konkurranse med denne rammeavtalen. Vi forstår det videre slik at kommunen valgte å ikke se nærmere på omfanget av leveranser fra OK Entreprenør til Næringsdrift avfall ift regelverket om offentlige anskaffelser.

Kommunen har blitt meldt inn til KOFA av Norges Miljøvernforbund. Kommunen sendte tilsvaret til denne klagen 23.05.17. Kommunerevisjonen fikk kopi av dette tilsvaret 12.06.17. Det går der bl.a. frem at:

Postadresse:
Postboks 7734, Spjelkavik
6022 Ålesund

Besøksadresse:
Lerstadvegen 545, 4 etg.
Epost:
komrev3@komrev3.no

Telefon:
70 17 21 50
Telefaks:
70 17 21 51

Bankkonto:
6540 05 00465
Føretaksregisteret:
NO 971 562 587

«Redegjørelse vedrørende OK Entreprenør AS

Ålesund kommune v/ VH Næringsdrift avfall har over flere år hatt et etablert samarbeid med OK Entreprenør AS. Dette dreier seg om ulike tjenesteområder ved Bingsa avfallsanlegg. Det foreligger ikke skriftlig kontrakt som regulerer avtaleforholdet. Når det gjelder ivaretagelse av miljøbestemmelsene som er fastsatt i gjeldende anskaffelseslov §§ 1 & 5 (i forhenværende lov §§ 1 & 6), vil innklagede fremheve av avfallshåndtering er et område som er strengt regulert av offentlige myndigheter. I dette ligger det også ivaretagelse av relevante miljøhensyn.

Utført arbeid knytter seg til ulike tjenesteområder innen graving og massetransport og er av et vesentlig omfang, særlig de siste 3-4 årene. Arbeidet det dreier seg om har ikke vært konkurranseutsatt, men innklagede er av den oppfatning at deler av dette arbeidet likevel ikke utgjør et brudd på regelverket for offentlige anskaffelser. Bakgrunnen for dette er ekstraordinære hendelser som brann og forsinkelser, samt oppdrag som må karakteriseres som utviklingsprosjekter. Dette vil bli redegjort for i det følgende.

OK entreprenør AS har over lang tid utført mange og ulike, men mindre utviklingsprosjekt ved Bingsa avfallsanlegg. På denne måten har de også skaffet seg kompetanse og tilpasset utstyr til arbeid på et avfallsdeponi, herunder spesialfilter og hev/senk-funksjon til førerkabin. Førerne av maskinene har også gjennomgått sikkerhetskurs for arbeid på deponi.

Tabellen nedenfor viser regnskapsmessig oppdeling innenfor ulike behandlingsområder i avfallsdeponiet. Innenfor de ulike områdene er her igjen mange ulike utviklingsprosjekt der en uten å kunne forutse dette på forhånd, må benytte seg av en gravemaskin eller hjullaster i løpet av prosjektets fremdrift.

Brann 2014

Ved storbrann i 2014, benevnt som objekt 7244 i tabellen under og ved etterfølgende opprydding, benevnt som objekt 7243 i tabellen under og med en kostnad på kr. 1 435 623,- inklusive mva., var det under ingen omstendighet mulighet for å gjennomføre anbudskonkurranse, hverken under selve slukkingen, eller i oppryddingsarbeidet i etterkant, da det var kritisk å få rydde og emballere brannavfallet snarest på grunn av luktproblem og ulempe for avfallsanleggets naboer. Rydding og emballering pågikk i slutten av 2014 og i 2015. En kan anta at normaldrift utgjør ca. 4 000 000,- inklusive mva. og summen for opprydding og emballering da utgjør ca. 1,25 mill i 2014 og 2,25 mill i 2015, til sammen 3,5 mill inklusiv merverdiavgift. Totalt utgjør brann og ryddekostnader 4 935 623,- inklusiv mva.

Forsinkelse knyttet til anskaffelse av papir, papp og plastpresse

Ved anskaffelse av ny papir, papp og plastpresse (fra annen leverandør), ble det også nødvendig å benytte gravemaskiner og hjullaster fra OK Entreprenør AS på grunn av forsinket levering av denne pressen. Leveransen ble utsatt og Ålesund kommune som oppdragsgiver fryktet at norsk agent og tilbyder ville påberope seg ansvarsfrihet på grunn av leverandørens handlinger. Som kompensasjon og avhjelp ble det levert en mindre presse enn bestilt inntil produksjon av ny

presse hos ny leverandør kunne bli effektivert. Presse som opprinnelig bestilt ble først levert og montert i slutten av februar 2017, altså ca. ett år senere enn avtalt leveringstid. Det man ikke forutså i denne situasjonen var behovet for ekstra både hjullaster og gravemaskinkapasitet. Kostnaden, 3,35 mill inklusive mva, vises under objekt 7206.

Utviklingsprosjekt NAF-banen

Utviklingsprosjekt NAF banen, objekt 1668 i tabellen nedenfor og ved utvidelse av deponiområde, objekt 1608 i tabellen nedenfor, ved legging av membran på annlegget var OK Entreprenør eneste aktuelle leverandør fordi de i tillegg til å ha sikkerhetskurs og egnede maskiner, selv dekte store egne kostnader ved spesialkurs og opplæring fra leverandør av membran. Totalkostnaden ved bruk av OK Entreprenør AS på de to prosjektene beløper seg til kr. 7 227 847 inklusive mva.

Unntaksbeløp dreier seg etter dette i henhold til dokumentasjon over på totalt kr. 15 513 470,- inklusive mva for årene 2013-2016. For 2017 fremgår det av oversikten at fakturerte kostnader til OK Entreprenør AS er kr 2 775 828 inkl. mva, dette i hovedsak tjenester knyttet til papppresse som tidligere omtalt.

Konklusjon: Deler av arbeid som er utført med bakgrunn i avtale med OK Entreprenør AS er etter dette å betrakte som en ulovlig direkte anskaffelse. Etter innklagedes vurdering kan det dreie seg om ca 10 000 000 inkl. mva for årene 2013-2016. For 2017 dreier fakturerte kostnader seg om 2 775 828 inkl. mva, hovedsakelig til betjening av papp-presse. Ettersom avtale mellom Ålesund kommune v/ Næringsdrift avfall er iverksatt før 1.1.2017, kan ikke reglene som fremkommer av LOA §12 om overtredelsesgebyr komme til anvendelse.»

1.1.2 Andre leverandører

Vi bad tidligere rådmannen om å bli orientert om eventuelle andre ulovlige innkjøp ved Næringsdrift avfall. Vi fikk da opplyst at det også gjaldt Miljøkvalitet as.

Som følge av sakskomplekset og utviklingen i saken, tok kommunerevisjonen etter dette ut en oversikt over alle innkjøp av en viss størrelse på Næringsdrift avfall de siste årene, og sjekket leverandørene opp mot avtaleoversikten som ligger på intranettsiden til Ålesund kommune. Det var da en del leverandører som ikke fremgikk av avtaleoversikten, og vi bad rådmannen 25.04.17 om å få en kort redegjørelse for hver enkelt av disse leverandørene. I møte med rådmannen 04.05.17 fikk revisjonen en foreløpig redegjørelse og oversikt som viste at det i tillegg var 3 andre innkjøp som etter rådmannens foreløpige vurdering så ut til å være i strid med regelverket. Dette gjaldt:

- Østensen Jan Transport, intertransport 2014-2016, 1,2 mill.kroner
- Tenden Miljø, Leie 2 komprimorbiler, 2015-2016, 1,3 mill.kroner
- Nordcon as, Kjøp av containere, 2016, 1,4 mill. kroner
  - o Merknad er at Tafjord Kraftvarme hadde ute en forespørsel om pris på containere og der laveste pris ble valgt. Men dette ble ikke kunngjort ihht

Forskrift om offentlige anskaffelser, og Konsern-innkjøp og kommunerevisjonen vurderer den derfor til å være ulovlig.

Det var i tillegg til dette 2 kompliserte kjøp som kan være i strid med regelverket, men der det etter rådmannens vurdering var vanskelig å konkludere.

Det ene gjelder Miljøkvalitet as (i tillegg til tidligere omtalte balletering), og dreier seg om leie av knuser i påvente av levering av ny knuser. Omfanget er kr 768.812, og det kan være i strid med regelverket.

Det andre er knyttet til at det vært omfattende kjøp fra Frydenbø Industri as. 4,6 mill. kroner i 2015 og 4,9 mill. kroner i 2016. Iflg rådmannen er dette knyttet til mange små prosjekt, bl.a. utviklingsprosjekt. I tillegg utfører Frydenbø arbeid på innkjøpte Dopstadt – knusere, og er iflg rådmannen valgt av leverendøren av maskinene til denne type arbeid.

Vi har ikke fått oversendt skriftlige kontrakter/avtaler angående disse innkjøpene, og forstår det slik at det ikke foreligger.

Videre er det avdekket at det handles med Hasko Bil as uten kontrakt. Dette gjelder slik vi forstår det containere. Omfanget i 2014-2016 var 0,8 mill. kroner.

Vår vurdering er at i noen tilfeller der det kan være diskusjon om innkjøp må utlyses som følge av terskelverdier (mange småoppdrag, utviklingsarbeid e.l.), så bør kommunen vurdere å forsøke å lyse ut for å unngå diskusjoner og mistenkeligjøring. Dette bør kommunen også vurdere å gjøre i enkelte tilfeller selv om innkjøpet strengt tatt kan være innenfor terskelverdiene. Det må uansett foreligge dokumentasjon på at det er gjennomført konkurranse.

Det er også etter vår vurdering viktig at det foreligger skriftlige avtaler/kontrakter på utviklingsprosjekt i forkant av at de settes i gang, og som på forhånd godtgjør at det er reelle utviklingsprosjekt.

1.1.3 Frozt Solutions

Etter at det kom frem at foretak til ektemann til VH-leder vant anbudsrunder om levering av tjenester til Bingsa, gikk kommunerevisjonen gjennom alle fakturaer fra det aktuelle foretak, og fant 3 fakturaer som var anvist av VH-leder før og under anbudskonkurranse.

Kommunerevisjonen gjorde rådmannen oppmerksom på disse fakturaene 27.04.17.

Videre undersøkelser viste at VH-leder står oppført med Prokura i dette foretaket. Den som har Prokura i et foretak er bemyndiget til å handle på fullmaktsgiverens vegne i alt som hører til driften. Det er mao. slik at VH-leder har anvist utbetaling til et foretak som hun selv er bemyndiget til å handle for.

Når det gjelder selve anbudsprosessen og datooversikt kan dette fremstilles slik:

10.11.2014 blir det opprettet dokument av Sigrun Jahren og som ble oversendt fra Per Oskar Slinning til Konserninnekjøp angående behov for anskaffelse **VEDLEGG 1**

20.11.2014 sender Frozt Solutions faktura til kommunen pålydende kr 60.000 (eks. mva). Teksten er «Fotodokumentasjon Bingsa, 60 påløpte timer pr. 15.11.2014 – opplæring O.Slinning – gjennomgang av kontrollpunkt». Fakturaen blir kontert av PO Slinning og anvist av SJahren. **VEDLEGG 2**

12.12.2014 ble det kunngjort en anskaffelse av: *Konsulenttjenester: Visualisering av Bingsa avfallsblass og planlegging av nytt overskuddsmassedeponi*. Tilbudsfrist var satt til 12.01.2015 kl: 13:00.

29.12.2014 sender Frozt Solutions faktura til kommunen pålydende kr 50.000 (eks. mva). Teksten er «Bingsa Påløpte timer pr. 29.12.2014 – Fotodokumentasjon/opplæring – implementering av fotoweb – pretrykk veggbilder – trykk veggbilder». Fakturaen blir kontert av PO Slinning og anvist av SJahren. **VEDLEGG 3**

06.01.2015 sender Rådgivende Ingeniørers Forening (RIF) brev til Ålesund kommune der de opplyser om at de «er blitt kjent med et tilfelle hvor Ålesund kommune gjør betydelig avvik fra omforente bransjekontrakter for rådgivertjenester utarbeidet av Standard Norge.» De ber om at dette blir endret og fremhever at «En slik endring vil for øvrig også kunne øke interessen for oppdraget hos potensielle tilbydere, gi bedre grunnlaget for kalkulering av prisene, og gi en bedre prosjektgjennomføringsfase.». Konserninnekjøp besvarer denne henvendelsen med konklusjon om at utlysningen ikke er i strid med regelverket, og at de vurderer kontrakten til å være balansert og dekkende, og at utlysningen ikke vil bli endret.

12.01.2015 gjennomføres tilbudsåpning av Charlotte Gulbrandsen og Marie Christine Thorstensen.

22.01.2015 blir det gjennomført kredittvurdering av Frozt Solutions. Det fremgår i kredittvurderingen at Sigrun Jahren har prokura i foretaket. **VEDLEGG 4**

29.01.2015 avholdes det et møte mellom Charlotte Gulbrandsen (Innkjøp) og Per Oskar Slinning og Sigrun Jahren. I referatet er det tydelig at det blir gitt informasjon til Konserninnekjøp om hva som bør vektlegges ved beslutning av tildeling av oppdrag. **VEDLEGG 5**

25.02.2015 inngås kontrakt med Frozt Solutions som følge av anbudsrunde. Andre som leverte tilbud var COWI AS, Hjeltnes Consult as og Multiconsult as. Multiconsult as sitt tilbud ble avvist.

Ang. kravspesifikasjonen

I kravspesifikasjonen går det innledningsvis fram at Oppdragsgiver og Kunde for konkurransen er: *Ålesund kommune v/Virksomhet (VH) Vann, Avløp og Renovasjon (VAR)*. Videre at:

Gjennom denne anskaffelsen skal Oppdragsgiver inngå rammeavtale med en leverandør om kjøp av konsulenttjenester. Konsulenttjenestene skal bestå av visualisering av Bingsa avfallsplass og planlegging av nytt overskuddsmassedeponi, bestående av flere deponier. Herunder vil visualisering av støy- og støvkart, samt av deponiets utforming, være en viktig del av planprosessen.

Konsulenttjenesten skal utføres i tett dialog med Oppdragsgiver, per telefon/e-post, og ved oppmøte fra Leverandør i felt (på Bingsa).

Drift av overskuddsmassedeponiet skal være på plass sommeren 2015.

Når det gjelder avtalens varighet går det fram at:

Oppstart av avtalen er ved avtalesignering.

Avtalens varighet er ca 2 år fra avtaleoppstart.

Når det gjelder omfang er det angitt en tidsramme og volum. Tidsrammen er angitt til:

Anslagsvis 400 timer. Dette er kun et svært grovt anslag som kun er ment for å gi leverandørene en pekepinne på omfanget av avtalen. Omfanget på avtalen vil kunne avvike fra dette i avtaleperioden, og Oppdragsgiver er ikke bundet av det oppgitte anslag.

Mens det for volum går fram at det vil: *være avhengig av blant annet Kundens behov, aktiviteter, budsjettsituasjon og andre rammefaktorer. Og at det: som er oppgitt i prisskjema er kun satt for å få en prismessig sammenligning i evalueringen.*

Når det gjelder minstekrav går det fram at: *Konsulenttjenesten skal i hovedsak bestå av følgende:*

- *Visualisering av Bingsa avfallsplass og planlegging sett opp mot nye deponier.*
- *Innsamling og systematisering av støy- og støvdata i samarbeid med kommunens driftsavdeling.*
- *Visualisering av støy- og støvkart for området som er regulert til avfall, samt nærliggende områder.*
- *Utarbeide føringer for områderegulering og samarbeide i prosjektgruppe for reguleringsplan.*

Det går også fram at:

Oppstart av avtalen skal skje snarest etter avtalesignering.

I forhold til kompetanse og erfaring går det fram at:

Leverandør er ansvarlig for at konsulenter som skal gjennomføre oppdrag etter denne avtalen er kjent med innholdet av et slikt type oppdrag, herunder at de aktuelle konsulentene har gjennomført lignende konsulenttjenester tidligere.

Videre at: *Konsulenter som skal utføre tjenester i henhold til denne avtalen skal ha:*

1. *Teknisk kompetanse på masternivå innenfor relevant fagområde.*
2. *Erfaring med visualisering, hvor reelle måldata fra felt og bakgrunnsdata fra fysiske modeller og CAD står sentralt.*
3. *Kunnskap og erfaring sett opp mot bruk av redigert foto- og filmmateriale som aktive medier i forbindelse med rapportering.*

Når det gjelder tildelingskriterier så går det fram at der vil bli vektlagt følgende:

- *Tilgjengelighet*
- *Pris*
- *Erfaring*
- *Oppgaveforståelse*
- *Gjennomføringsevne*
- *Dokumentert kompetanse utover minstekrav*
- *Oppstartstidspunkt (herunder fleksibilitet)*

Det var gitt nærmere opplysninger om tilgjengelighet. Det stod følgende:

Leverandørens tilgjengelighet er viktig, særlig sett opp mot fysisk oppmøte i forbindelse med møter med Kunde, befaring o.l.

Leverandør skal beskrive sin tilgjengelighet, herunder per telefon, e-post og for oppmøte.

Det var også gitt nærmere opplysninger om erfaring. Det stod følgende:

- *Leverandør skal dokumentere at de aktuelle konsulentene har kunnskap og erfaring sett opp mot de krav som er satt i de tre punktene under minstekrav "Kompetanse og erfaring".*
- *Leverandør skal vedlegge referanse(r) for aktuelle konsulenter, fra tidligere arbeid med visualisering innenfor tilsvarende tjenester som beskrevet i dette konkurransegrunnlaget.*

Det var også angitt hvordan oppgitt pris i et eget vedlagt prisskjema skal fylles ut og forstås.

Anskaffelsesprotokoll

Innkjøpsavdelingen skrev en forenklet anskaffelsesprotokoll den **06.03.2015**. I denne protokollen ble det gitt en kort begrunnelse for valg av leverandør. Det gikk fram at:

I henhold til konkurransegrunnlaget har Oppdragsgiver i sin vurdering lagt vekt på tilbyderens Tilgjengelighet, Pris, Erfaring, Oppgaveforståelse, Gjennomføringsevne, Dokumentert kompetanse utover minstekrav og oppstartstidspunkt (herunder fleksibilitet).

Videre når det gjelder pris så stod det at:

Det var ikke store prisforskjeller mellom tilbudene. Hjellnes sin tilbudspris var NOK 462 500,- Frozt Solutions sin tilbudspris var NOK 456 500,- og COWI AS sin tilbudspris NOK 445 250, -. Pris ble dermed ikke en avgjørende faktor for tildeling av oppdraget.

Videre at:

Alle leverandørene har levert gode tilbud sett opp mot kravene i konkurransegrunnlaget. Frozt Solutions sitt tilbud skiller seg positivt ut på enkelte punkter, ...

I det følgende ble det nærmere redegjort for de enkelte punktene:

Tilgjengelighet:

Ved vurderingen av tilgjengelighet har oppdragsgiver særlig vekt lagt mulighet en til fysisk oppmøte sett opp mot befaring, møter med oppdragsgiver, samt opplæring av kommunens driftsavdeling slik at disse kan foreta datainnsamling. Oppdragsgiver vurderer Frozt Solutions som best på dette punktet. De kan møte på kort varsel, ut en at det vil medføre større kostnader for oppdragsgiver.

Erfaring:

Ved vurderingen av erfaring har oppdragsgiver lagt særlig vekt på leverandørenes erfaring med visualisering, samt erfaring og kunnskap sett opp mot bruk av redigert foto- og filmmateriale. Frozt Solutions vurderes som best på dette punktet, da de viser til en særlig god kompetanse og erfaring innenfor visualisering, herunder har de vedlagt presentasjoner av tidligere prosjekter. Videre kan Frozt Solutions vise til svært god erfaring innen foto og film.

Oppgaveforståelse:

Under dette punkt et har oppdragsgiver sett på leverandørenes beskrivelse av hvordan de vil løse dette oppdraget, herunder hvordan leverandør vil fremskaffe nødvendig dokumentasjon til arbeid med reguleringsplan i prosjektgruppe.

Frozt Solutions vurderes å ha levert en særlig god beskrivelse under dette punktet. Deres løsning ved å bruke en konsulent gjennomgående på hele prosjektet reduserer ressursbruken til oppdragsgiver, og det legger opp til en enklere kommunikasjon mellom oppdragsgiver og leverandør. Det vil også redusere reisekostnader for oppdragsgiver. Videre legger Frozt Solutions opp til opplæring av oppdragsgivers ansatte slik at de kan utføre enkeltoppgaver for å maksimere resultatet innenfor angitt estimert tidsforbruk.

Gjennomføringsevne, herunder gjennomføringsplan/prosjektplan:

Frozt Solutions vurderes som best på dette punkt da de har satt opp et svært grundig tidsskjema, herunder konkret angitt hva som skal gjøres når, og estimert antall uker, samt timer, per oppgave.

Avsluttende kommentar:

Basert på leverandørenes redegjørelser vurderes Frozt Solutions å ha presentert det beste tilbudet. Kontrakt for Konsulent tjenester: Visualisering av Bingsa avfalls plass og planlegging av nytt overskuddsmassedeponi, tildeles med dette Frozt Solutions.

Relative poengmodeller

Det foreligger også to relative poengmodeller. En fra VAR avdelingen og en fra innkjøpsavdelingen. Den førstnevnte ga Frozt en score på 10,00, COWI en score på 6,58 og Hjellnes en score på 6,76, mens sistnevnte ga Frozt en score på 10,00 COWI en score på 9,50 og Hjellnes en score på 9,16.

Rådmannen har overfor kommunerevisjonen presisert at det er Konserninnkjøp som på selvstendig grunnlag har evaluert og tildelt oppdraget, men det var etter deres vurdering nødvendig å innhente informasjon fra VAR-avdelingen for å evaluere tilbudene på en forsvarlig måte.

En gjennomgang av disse to poengmodellene kan tyde på at særlig utslagsgivende var kravet om kunnskap og erfaring sett opp mot bruk av redigert foto- og filmmateriale som aktive medier i forbindelse med rapportering.

Videre var tilgjengelighet og evne til opplæring av ansatte på ved Bingsa Næring også til en viss grad utslagsgivende.

Oppgaveforståelse var også noe utslagsgivende. Fra tilbudet til Frozt gikk det fram at:

I tilbudet inngår en numerisk modellering av vind- og luftstrømmer over Bingsa avfalls plass for å beskrive lokale vindstrømmer som påvirker transport av lukt og støv. Som basis for arbeidet brukes en terrengmodell utviklet i punkt 2.1.4.

Arbeidet utføres ved bruk av partikkelbasert CFD- modellering (Lattice Boltzmann metoder - LBM) der strøm og kollisjonsprosesser teoretisk beregnes på tvers av et begrenset antall partikler. Metoden er fleksibel i og med at 3D modellerte flater fra masseberegninger, bygninger og konstruksjoner kan legges inn som frittstående objekter i modelleringen fortløpende, og modellen kan dermed rekalkulere varierende initielle betingelser over en tidslinje.

Som kalibreringsdata for modelleringen brukes data innsamlet i kontrollpunkter beskrevet i punkt 2.2.

I innkjøpsavdelingens poengmodell inngår dette slik

Inkluderer Modellering av støv- og støytransport (arbeid utføres ved bruk av partikkelbasert CFD-modellering, en fleksibel metode hvor modellen kan rekalkulerer varierende initielle betingelser over en tidslinje.) Inkluderer også Polygonmodellering i 3D av bygninger og hindringer ved Bingsa (konstruksjoner som påvirker lokale lufthastigheter o.l.)

Avsluttende kommentar

Kommunerevisjonen har forstått det slik at verken kommunalsjefer eller Konserninnkjøp ble gjort oppmerksomme på at Frozt Solutions allerede leverte og fikk betalt for, oppdrag til Næringsdrift avfall samtidig som de leverte tilbud. Fakturaene fra november og desember 2014 har overskriften «Fotodokumentasjon», og konkurransegrunnlaget fra desember 2014 har overskriften «Visualisering».

Rådmannen har etter vår vurdering gitt en grundig redegjørelse for at dette ikke er overlappende prosjekt, men er forskjellige innkjøp som må vurderes separat. Mao at de første fakturaene ikke kan sees på som en del av den anskaffelsen som ble lyst ut desember 2014.

Det er Konserninnkjøp som i siste instans har evaluert og tildelt oppdraget. Det er ofte nødvendig å innhente informasjon fra virksomhetene for å evaluere tilbud på en forsvarlig måte. Det er også nødvendigvis slik at desto mer faglig avansert en anskaffelse er, desto større del av premissene blir gitt av fagavdelingen.

Kommunerevisjonen anser denne anskaffelsen som faglig avansert, og det reiser spørsmålet om det ikke skulle vært leid inn ekstern teknisk ekspertise til å hjelpe med anskaffelsen da det kan stilles spørsmål ved fagavdelingens habilitet til å være med på å tilrettelegge grunnlaget for anskaffelsen. Dette er riktig nok en såkalt del 1 anskaffelse, men innleie var etter vårt syn uavhengig av dette nødvendig for å sikre at det i ettertid ikke blir stilt spørsmål om hvorvidt anskaffelsen var på forretningsmessige like vilkår.

1.2 Angående forvaltningsrevisjon 2011

Kommunerevisjonen gjorde en omfattende undersøkelse i 2011 rettet mot regelverket for offentlige anskaffelser, og i hvilken grad det ble etterlevd. Undersøkelsen avdekte brudd på regelverket for offentlige anskaffelser innen VH VAR og VH VAP. Kommunerevisjonen anså det den gang særlig nødvendig at rådmannen følger opp og påser at disse to virksomhetene etterlever regelverket for offentlige anskaffelser.

Undersøkelserapporten ble behandlet i bystyret den 09.02.2012 som sak 008/12. Bystyret bad da rådmannen arbeide videre for å styrke internkontrollen i forhold til å sikre at virksomhetene etterlever regelverket for offentlige anskaffelser. Videre ble rådmannen bedt om å spesielt følge opp VH VAR og VH VAP.

Et sentralt tema i undersøkelsen, var manglende rutiner på beregning av anskaffelsenenes verdi. Det stod følgende:

Det synes generelt sett ikke å være gode nok rutiner på å se løpende anskaffelser i sammenheng, der hver leveranse isolert ikke nødvendigvis er så stor, men der summene blir betydelige. Det bør derfor etableres rutiner for å anslå verdien på ulike anskaffelser, og gjennomføre anskaffelsesprosedyrer ut fra anskaffelsenenes art og beregnede verdi.

Når det gjaldt de konkurranser som ble gjennomført i regi av innkjøpsavdelingen så stod det:

Revisjonen har vurdert disse anskaffelsene til å holde et gjennomgående høyt nivå i forhold til å ivareta de krav som regelverket stiller. Kommunen har trolig et godt utgangspunkt med basis i det kompetansemiljøet innkjøpsavdelingen representerer, ...

Undersøkelsen i 2011 tok utgangspunkt i en liste over leverandører hvis sum de siste fire årene var over den nasjonale terskelverdien som da var 500 000 kr. For et utvalg av disse igjen, ble kommunen bedt om å dokumentere (sannsynliggjøre) at anskaffelsene som var gjort fra den enkelte var gjennomført i tråd med anskaffelsesregelverket.

Avslutningsvis, i forhold til kontrollrutiner i innkjøpsavdelingene, stod det i rapporten at:

Revisjonens gjennomgang viser at å ta utgangspunkt i reskontroen kan være et egnet grunnlag for å utføre kontroll, for eksempel i form av stikkprøvekontroll, med kommunens anskaffelser.

I kontrollutvalget sitt møte den 05.05.17 bad kontrollutvalgslederen om en redegjørelse i forhold til hva som har skjedd etter bystyrevedtaket i 2012. Da innkjøpssjefen ikke var tilstede på møte, ble det vurdert som formålstjenlig å komme tilbake til dette på senere møte.

I vår henvendelse til rådmannen av 25.04.17, benyttes langt på vei den samme undersøkelsesmetode som ble benyttet i 2011. Den foreløpige redegjørelsen som vi mottok den 04.05.17, viser at kommunen har beveget seg i positiv retning siden den gang.

Tilbakemeldingen nå, besvares i større grad med referanse til arkivet, og i mindre grad av verbale forklaringer. Det at en refererer til arkivet innebærer normalt sett at anskaffelsen er gjennomført i regi av innkjøpsavdelingen, og at den dermed også normalt sett er dokumentert å være i tråd med regelverket.

Når det gjelder de løpende tjenestekontraktene og bruken av rammeavtaler, så ser det ut til å ha skjedd en videre utvikling siden 2012. Antallet avtaler ser ut til å ha doblet seg siden den gang. Det er opplyst at disse rammeavtalene i all hovedsak blir benyttet av VH-lederne.

I forhold til system og rutiner for anskaffelser, er det likevel et stykke fram til det kommunerevisjonen kan karakterisere som godt nok. Vi viser her til nye påviste brudd, og at det for en del flere leverandører er satt i gang en del avhjelpende tiltak i etterkant av de nummererte brevene.

Når det gjelder status per i dag, er det vår vurdering at Ålesund kommune bør vurdere å ha særlig fokus på 4 utfordringer i forhold til å etterleve reglene for offentlige anskaffelser.

Disse er:

1. Det å få virksomhetslederne til å ta kontakt med innkjøpsavdelingen, når de vet eller bør vite, at en anskaffelse kan overstige 1,1 mill kr. Særlig viktig er det å utvise aktsomhet ovenfor løpende tjenestekontrakter som både i den enkelte virksomhet eller kommune samlet, kan overstige 1,1 mill kr i en fireårsperiode.
2. Det å sikre at innkjøpsavdelingen til enhver tid har tilstrekkelig med kapasitet til å understøtte virksomhetslederne på en god måte når de tar kontakt. En særlig utfordring kan være at innkjøpsavdelingen tidvis står ovenfor store og kanskje noe komplekse anskaffelsesprosesser, som kan gi et midlertidig press på kapasiteten.
3. Det å sikre at virksomhetene ivaretar de grunnleggende krav til konkurranse også for de anskaffelser som er under 1,1 mill kr. Herunder at de blir stilt hensiktsmessige krav til skriftlig dokumentasjon, og at det blir tydelig presisert et krav om at denne dokumentasjonen blir journalført i det digitale arkivet.
4. I tillegg til å gi god støtte til virksomhetslederne skal innkjøpsavdelingen også være den førstelinjeinstans som gjennom kontrollrutiner sørger for å avdekke brudd på regelverket. Det synes erkjent at denne kontrollen har sviktet i forhold til Næringsdrift Avfall. En effektiv kontroll må på plass umiddelbart. I dette ligger også en kontroll av at virksomhetene også benytter de rammeavtaler som kommunen har inngått.

Det ble opplyst av kommunalsjef i kontrollutvalgets møte den 07.04.17 at det er tydelig kommunisert til virksomhetslederne at alle anskaffelser over 1,1 mill kr skal gå gjennom

innkjøpsavdelingen. Videre at det kun er innkjøpssjefen som har hjemmel til å inngå kontrakt på slike anskaffelser.

Kommunerevisjonen vil i eget brev be rådmannen om at eventuelle oppdagede brudd blir rapportert løpende til oss når de fanges opp av innkjøpsavdelingens kontroll. Vi vil deretter løpende vurdere om det er nødvendig med en videre rapportering til kontrollutvalget.

2. Orientering om overtid

Det har vært utfordrende å fremskaffe gode sammenliknbare tall på utført overtid for alle årene. Det skyldes at utbetalt overtid pr. år ikke samsvarer med registrert overtid pr. år da det ser ut til å ha vært forsinkelser i utbetalingene. I tillegg har det vært noen personer som har hatt overtid på flere «regnskapsansvar». Videre er det forskjell på det som er utbetalt overtid og det som er overtid jf. grensene i arbeidsmiljøloven. Ved 37,5 timers uke kan det jobbes 2,5 timer overtid før en begynner å «telle» timer ift disse grensene.

Kommunerevisjonen har derfor sett nærmere på registrert overtid i systemet DVPro for årene 2013-2016. Vi har ordnet kronologisk registreringene for de enkelte, og gått gjennom uke for uke. For enkelhets skyld har vi summert antall overtidstimer for hver hele uke, og så trukket fra 2,5 timer pr. uke (jf. nevnte 37,5-timers uke problematikk). Våre funn er fortløpende kommunisert til rådmannen.

Merk at det i kommentarene under ikke er tatt hensyn til nødvendig arbeid knyttet til branntillop. Dette ville ha redusert omfanget av brudd på arbeidsmiljøloven, men etter vår vurdering har det ikke innvirkning på hovedkonklusjonen.

Vi benytter for enkelhets skyld personbenevningen på samme måte som i nummerert brev:

2016:

PERSON 13

- 513,5 timer utbetalt overtid
- 436,5 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 334 timer
- Ved 6 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 1 tilfelle var det en uke med 52 timer overtid (forklarer 4 av 6 tilfeller i forrige strekpunkt)
- Ved 3 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager (inkl. forrige strekpunkt)

PERSON 8

- 737,5 timer utbetalt overtid
- 703 overtidstimer registrert i DVPro

- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 580,5 timer
- Ved 8-9 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer

PERSON 11

- Begynner 01.02.16
- 600,5 timer utbetalt overtid
- 656,5 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 528,5 timer
- Ved 10 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 1 tilfelle var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 10

- 623,75 timer utbetalt overtid
- 575,75 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 454,25 timer
- Ved 4 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 2 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 6

- 245 timer utbetalt overtid
- 252 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 181,5 timer
- Ved 3 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 1 tilfelle var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 5

- 372 timer utbetalt overtid
- Usikkerhet: Tid til avspasering antas å være opparbeidelse av plusstid og legges til
- I så tilfelle 368,67 ekstra arbeidsstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 285,17 timer
- Ved 3 tilfelle var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager
- Hvis en ser bort fra tid til avspasering vil det likevel være 1 uke som overstiger 20 timer

2015:

PERSON 5

- 413 timer utbetalt overtid
- Usikkerhet: Tid til avspasering antas å være opparbeidelse av plusstid og legges til
- I så tilfelle 517,55 ekstra arbeidsstimer registrert i DVPro

- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 411,55 timer
- Ved 8 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 4 tilfelle var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager
- Hvis en ser bort fra tid til avspasering vil det likevel være 4-ukersperioder som overstiger 50 timer og uker over 20 timer

PERSON 8

- Begynner 01.09.15
- 133 timer utbetalt overtid
- 226,5 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 181,5 timer (på 18 uker)
- Ved 7 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 2 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 2

- 367 timer utbetalt overtid
- 339 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 261,5 timer
- Ved 4 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 2 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

2014:

PERSON 2

- 482 timer utbetalt overtid
- 497 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 412 timer
- Ved 6 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 5 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 5

- 318 timer utbetalt overtid
- 353 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 287,5 timer
- Ved 4 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer (følger av neste punkt med høye enkeltuker)
- Ved 4 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 7

- Første overtidstid 24.06.
- 339 timer utbetalt overtid

- 361 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 299,3 timer
- Overstiger 200 timer i løpet av 26 uker
- Ved 5 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 4 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 15

- Første overtidstime 01.07.
- 181 timer utbetalt overtid
- 214,5 overtidstimer og tid til avspas registrert i DVPro (Av dette 26 timer til avspas)
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 164 timer
- Mao 164 timer i løpet av 26 uker
- Ved 1 tilfelle var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON Bingsa Gjenvinning før overføring til ÅRIM – ikke med i nr. brev

- 240 timer utbetalt overtid
- Ved 1 tilfelle var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 3

- 213 timer utbetalt overtid
- Fra og med uke 11 til og med uke 36 var overtiden 155,5 timer (26 uker)

PERSON 6

- 318 timer utbetalt overtid
- Ved 1 tilfelle var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

2013:

PERSON 3

- 865 timer utbetalt overtid
- 875,15 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 772,65 timer
- Ved 30 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 14 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 2

- 584 timer utbetalt overtid
- 502 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 401,5 timer
- Ved 8 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer

- Ved 4 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 1

- 860 timer utbetalt overtid
- 822,5 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 718,5 timer
- Ved 33 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 14 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

PERSON 6

- 216 timer utbetalt overtid
- 217,5 overtidstimer registrert i DVPro
- Etter ukesvis fradrag 2,5 timer: 164 timer
- Ved 4 tilfeller overstiger siste 4 uker 50 timer
- Ved 2 tilfeller var overtiden over 20 timer i løpet av 7 ukedager

Tallene er oversendt til rådmannen, og det er enighet mellom kommunerevisjonen og rådmannen om disse tallene.

Det har vært et høyt omfang av overtid over lang tid i Bingsa. I oversikten i nummerert brev kunne det se ut som om det var en reduksjon av overtiden i 2015. Det er etter vår vurdering en feil tolkning. I 2015 ble en del av oppgavene og ansatte (ansvar 59035) på Bingsa overført til ÅRIM. På dette ansvaret ble det i 2014 utbetalt 1671 overtidstimer, i 2015 211 timer og i 2016 0. Korrigerert for dette var det mao utbetalt omtrent samme overtid i Næringsdrift avfall i 2015 som i 2014.

	2014		2015		2016		2014 -2016	
	Timer	Beløp	Timer	Beløp	Timer	Beløp	Timer	Beløp
Bingsa (59035)	1 671	619 337	211	85 572	0	0	1 882	704 909
Bingsa (59038)	3 582	1 490 819	3 211	1 388 820	5 596	2 393 374	12 389	5 273 013

I nummerert brev hadde det også sneket seg inn en kommafeil på Person 9. Rett tall skulle være 60,5 timer i 2014 (ikke 605 timer). Dette hadde uansett ikke innvirkning på konklusjonene i det nummererte brevet.

Vi forstår det slik at Arbeidstilsynet har igangsatt tilsyn angående problemstillingen, og kommunerevisjonen vil bidra med opplysninger i den forbindelse hvis det er ønskelig.

3. Angående regnskap/budsjettoppfølging

Kommunen har fått utsettelse med levering av næringsoppgave for 2016.

Kommunerevisjonen vil vurdere å komme tilbake til dette temaet etter at slik oppgave er levert.

Når det gjelder vår mer generelle «Forespørsel budsjettreglement og budsjettoppfølging i Ålesund kommune – investeringer» datert 03.04.17 til rådmannen, så er det pr. 21.06.17 ikke mottatt svar på denne.

4. Andre forhold

Kommunerevisjonen har tidligere muntlig redegjort i kontrollutvalget angående brev fra Advokatfirmaet Haaland DA.

Vedlagt følger henvendelsen til rådmannen i Ålesund kommune (VEDLEGG 6), rådmannens svar på dette (VEDLEGG 7), vår henvendelse til rådmannen (VEDLEGG 8) og svar fra rådmannen (VEDLEGG 9).

Advokatfirmaet sendte en såkalt varsling til rådmannen i Ålesund kommune 19.12.2016. Vi tok dette opp med rådmannen i møte 03.01.17, og brevet var da ukjent for rådmannen. Vi tok videre opp med rådmannen at det fremstod som en problemstilling at VH-leder som «varslingen» gjaldt stod som saksbehandler på saken. Brevet var stilet til rådmannen, men rådmannen stod bare som kopimottaker i kommunens saksbehandlingssystem.

I e-post 20.01. opplyser kommunalsjef at vi vil få oversendt kopi av svarbrev til advokat Haaland «over helgen». Svarbrev er datert 17.01., vi får oversendt kopi 06.02. Vi hadde da fremskaffet brevet på egen hånd før dette, og brevet ga etter vår vurdering ikke tilstrekkelige svar. Derfor sendte vi brev til kommunen 24.01. Svar på vårt brev ble mottatt 10.03.

Som følge av at vi etter dette måtte sjekke ut forhold angående en såkalt forpliktelseserklæring, ble ikke denne saken lagt frem sammen med de nummererte brevene.

Angående priser

Vårt spørsmål til rådmannen var hennes vurdering av om det kan foreligge subsidiering av priser som eventuelt er avtalt med Stoklands Bilruter as for de neste årene, og/eller andre kunder. Herunder om det f.eks. er tatt hensyn til investeringer som krever utgiftsdekning, dekning av opparbeidede underskudd, og om det er tatt høyde for slike eventuelle prisøkninger i avtale med Stokland bilruter as.

Rådmannen skriver i sitt svar bl.a. at «Stokland Bilruter as har på muntlig forespørsel fått oppgitt standardprisen som betingelse for levering i Bingsa». Det oppgis at dette er en standard intern listepris som gis til alle som vil levere denne type avfall i Bingsa. Det blir ikke gitt noe konkret svar om standard listepris er kostnadsdekkende ift krav om ikke-subsidiering eller om prisen er bindende for lang tid. Vi må forstå svaret fra rådmannen slik at dersom det er behov for prisøkning for å oppnå overskudd, så vil økning i standardpris også måtte gjelde Stokland bilruter.

I rådmannens brev av 09.03.17 var det i tillegg lagt ved dokumentasjon på at andre kunder i perioden 01.01.2017 – 09.02.2017 hadde fått samme pris som Stokland bilruter for levering av tilsvarende avfallsfraksjon. Dette er også noe som fortløpende kan kontrolleres gjennom kommunens faktureringsystem.

Angående kommunikasjon

Siden dette varselet fra advokatfirmaet kom i tillegg til andre saker, bad vi om å få utlevert all kommunikasjon som har vært mellom Ålesund kommune og Stoklands Bilruter samt Slamsug as.

Eneste bakgrunn for forespørsel om Slamsug as var at de også er involvert i oppdraget til Stokland Bilruter as. Vi fikk ikke oversendt noen kommunikasjon, og kommunerevisjonen tolket da rådmannens svar dithen at det ikke forelå noen form for kommunikasjon gjennom e-poster eller tilsvarende mellom kommunen og disse partene.

Videre opplyste rådmannen at «Det er ingen leveringsplikt fra firmaets side og heller ingen mottaksplikt fra Næringsdrift avfall». Vedlagt (**VEDLEGG 10**) følger kopi av Forpliktelseserklæring som gjelder «Mottak og behandling av avvannet slam og silgods» som ÅK har gitt overfor Stoklands Bilruter as.

Ut fra at det forelå en slik erklæring som kommunerevisjonen måtte fremskaffe på egen hånd, var det etter vår vurdering i tillegg også grunn til å stille spørsmål ved om rådmannens opplysning om at det ikke forelå kommunikasjon mellom Næringsdrift Avfall og Stoklands Bilruter as var dekkende. Vi gjorde rådmannen oppmerksom på at det forelå en slik forpliktelseserklæring, og bad om en kommentar på dette. Svaret fra rådmannen var:

Det er riktig at jeg i mitt svarbrev skrev at det ikke forelå noen skriftlig avtale eller forpliktelse mellom Bingsa og Stoklands. Dette var basert på at både innkjøpssjefen og jeg hadde etterspurt slik avtale eller annen skriftlig kommunikasjon mellom partene. Vi fikk begge opplyst at slik skriftlig kommunikasjon ikke fantes. Gjennom innkjøpssjefen ble jeg kort tid før påske kjent med at en forpliktelseserklæring likevel forelå.

Angående klage på VH-leder

I møte 03. januar 2017 gjorde kommunerevisjonen rådmannen oppmerksom på varselbrevet som var stilet til henne. Vi gjorde videre oppmerksom på problemstilling knyttet til at den som det ble klaget på stod som saksbehandler på brevet som var stilet til rådmannen direkte. Dette ble også notert i vårt oppsummeringsreferat etter møtet som vi sendte til rådmannen:

«I møtet vart det klart at VH-leder som det blir «klaga på» er sett opp som sakshandsamer på klagen. ÅK hadde ikkje sett klagen før møtet, og vil sjå nærare på det.»

De svar VH-leder hadde gitt advokat Haaland medførte dette brevet/varslingen fra advokaten. Det fremgår i brevet fra advokat Haaland bl.a. følgende:

«Vi opplever at svarene fra Ålesund kommune er så unnvikende og selvmotsigende at de øker mistanken om at det kan foreligge uregelmessigheter i forholdet mellom Ålesund kommune ved Bingsa Avfallsanlegg og Stoklands»

Samt

«Vi sitter igjen med et inntrykk av at noen i Ålesund kommune har noe å skjule i denne saken. Vi ber derfor om at rådmannens kontor iverksetter de nødvendige undersøkelser.»

I sitt brev til Haaland svarer kommunen:

«Rådmannen ser alvorlig på påstander som fremkommer i brev fra Advokafirmaet Haaland DA på vegne av Miljøservice AS, og har derfor gjennomført undersøkelser rundt påstandene. Det har etter det rådmannen kan se, ikke fremkommet kritikkverdige forhold fra Ålesund kommune, Bingsa avfallsanlegg i denne saken.

I svarbrev til revisjonen datert 09.03.17 anfører derimot rådmannen:

«I motsetning til revisjonen har jeg ikke oppfattet brevet fra adv. Haaland som en klage på virksomhetsleder, men som en anmodning om innsyn.....»

Oppsummering

I denne saken retter «varsler» påstander om mistanke om «uregelmessigheter i forholdet mellom Ålesund kommune ved Bingsa Avfallsanlegg og Stoklands». Brevet var stilet til rådmannen, og det ble spesielt bedt om at rådmannen så på dette. Likevel var det VH-leder VAR som ble satt til å saksbehandle forespørselen.

Kommunerevisjonen tolker brev til oss fra rådmannen slik at det ikke foreligger noen lovnad om annen pris til Stoklands Bilruter as enn den pris alle andre får. Dette innebærer i så fall at eventuelle prisendringer i år, og de neste årene, også vil måtte gjelde Stokland Bilruter as. I den grad dette forretningsområdet ikke driver med underskudd, vil det i så fall etter vår vurdering verken foreligge kryss-subsidiering eller såkalt «kamerat-prising».

Kommunerevisjonen vil be rådmannen om å dokumentere dette ved faktureringer av denne type tjenester fremover.

Rådmannen har hatt dette notatet til gjennomlesing for eventuelle kommentarer. I svar fra rådmannen går det frem at:

«Når det gjelder varsel om kritikkverdige forhold så er det i brevet fra adv. Haaland lite konkret hva dette skulle dreie seg om bortsett fra en mistanke om «kameratprising». Vi mener at vi i vårt brev til revisjonen av 09.03.2017 har vist at det ikke foreligger «kameratprising» i dette

tilfellet. Hvilke andre kritikkverdige forhold som skulle foreligge er det vanskelig å lese ut av brevet fra adv. Haaland. Vi er også av den oppfatning at vi har hjemmel for å unnta prislisten i Bingsa fra offentlighet etter offentleglovas § 23. Fylkesmannen har også stadfestet dette i en klage fra Nytt i Uka på avslag på krav om innsyn i prislisten.»

Kommunerevisjonen har ikke kommentarer til dette.

5. Videre arbeid

11.05.2017 ble «Plan for forvaltningsrevisjon» behandlet i Ålesund bystyret. Det ble gjort følgende vedtak:

1. Bystyret vedtar fremlagt plan for forvaltningsrevisjon for 2017-2020 med følgende tillegg:

a) Bystyret ber kontrollutvalget gjennomføre en systemrevisjon av VAR virksomheten, med bakgrunn i forhold som er avdekket ved revisjon av kommunens virksomhet på Bingsa.

b) Bystyret ber om en vurdering av rutinene for internkontroll; for innkjøp, overtidsbruk og økonomioppfølging samt en forvaltningsrevisjon med vurdering av mulige forbedringer knyttet til organiseringen av VAR virksomheten og oppfølgingen fra stedlig og sentral ledelse.

c) Kontrollutvalget vurderer om det er hensiktsmessig å leie inn ekstern hjelp til arbeidet.

2. Bystyret gir kontrollutvalet fullmakt til å prioritere forvaltningsrevisjonar innanfor ramma for overordna analyse gitt i Plan for forvaltningsrevisjon 2017-2020.

3. Kontrollutvalet kan vedta enkelte undersøkingar også på andre område enn dei som er nemnt i planen.

4. Kontrollutvalet à jourfører revisjonsplanen ein til to gongar i året. Vesentlege endringar blir lagt fram for bystyret.

Kommunerevisjonen vil legge fram et forslag til en ajourført plan for forvaltningsrevisjon etter sommerferien. Rådmannen har signalisert at det gjøres egne vurderinger i forhold til en omorganisering av Næringsdrift avfall. I så fall kan det ha innvirkning på et slikt prosjekt da det kan vise seg å være lite hensiktsmessig å gjøre en evaluering av en tidligere organisering som er blitt vesentlig endret.

Når det gjelder en vurdering av rutinene knyttet til innkjøp, overtidsbruk og økonomioppfølging, vil dette inngå som en del av regnskapsrevisjonen for 2017. Det vil bli gitt tilbakemeldinger i forhold til dette til kontrollutvalget løpende.

Konkurransesgrunnlag konsulentttjenester

Ut fra politisk vedtak og krav fra bransjen om å etablere et overskuddsmassedeponi i Ålesund, har VAR i samarbeid med VAP funnet eget område i Bingsa for å etablere et slikt deponi. Dette krever visualisering og planlegging i forbindelse med reguleringsprosess. Drift av et slikt deponi må være på plass sommeren 2015. Behovet er akutt internt i kommunen og blant entreprenører i markedet for et slikt deponi. Prosessen med etablering er allerede igangsatt, men det forventes en del debatt omkring lokalisering, der visualisering av støv- og støykart samt utforming vil være sentrale argumenter. Det er avsatt midler i 2014-budsjettet for slikt arbeid.

1. Mål for konsulentttjenesten

- Visualisering av Bingsa avfallsplass og nye deponier
- Innsamling og systematisering av støv- og støvdata i samarbeid med kommunens driftsavdeling
- Visualisering av støv- og støykart for området som er regulert til avfall samt nærliggende områder
- Utarbeide føringer for områderegulering og samarbeide i prosjektgruppe for reguleringsplan
- Oppdragets varighet er 1-2 år
- Igangsetting snarest, seinest november 2014
- Oppdraget anslås å ha en tidsramme på 3-400 timer

2. Minstekrav

- Teknisk kompetanse på masternivå innenfor relevant fagområde
- Erfaring med visualisering av tekniske løsninger i felt

3. Tildelingskriterier

- Gjennomføringsevne
- Dokumentert kompetanse
- Oppgaveforståelse
- Timepris
- Oppstartstidspunkt

4. Kvalifikasjonskrav

- Se Minstekrav

Informasjon

Ny

Åpne

Lagre

Skriv ut

Lukk

Konto

Alternativer

Tilbakemelding

Informasjon

Fra Per O-Konkurransesgrunnlag til overskuddsmassedeponi

E-postvedlegg: C:\Users\KurtAL\AppData\Local\Microsoft\Windows\INetCache\Content.Outlook\9L7INCIL\Fra Per O-Konkurransesgrunnlag til overskuddsmassedeponi.docx

Aktiver redigering

Beskyttet visning

Filen kom via e-post, så vi åpnet den på en måte som bidrar til å holde datamaskinen trygg for virus (for sikkerhets skyld).

Ikke bekymre deg, du kan fortsatt lese filen. Hvis du må redigere den, og du stoler på at filen er sikker, kan du aktivere redigering.

[Innstillinger for beskyttet visning](#)

[Lær mer om beskyttet visning](#)

Egenskaper

Størrelse	16,3 kB
Sider	
Ord	
Samlet redigeringstid	223 minutter
Tittel	ingen
Koder	ingen
Kommentarer	Ingen

Relaterte datoer

Sist endret	10.11.2014 16:11
Opprettet	10.11.2014 09:58
Sist skrevet ut	

Relaterte personer

Forfatter	Sigrun Jahren
Sist endret av	Charlotte Gulbrandsen

[Vis alle egenskaper](#)

FROZT SOLUTIONS

- Tom Ivar Brate

Haukarvegen 6
6017 Ålesund
tlf. 91 88 22 68

Bingsa Næring
Ålesund kommune – regnskap og finans
Postboks 1521
6025 Ålesund

Lev. Adr.

Faktura **2014008**
Fakturadato 20.11.2014
Forfallsdato: 04.12.2014
Kundenr:
Ordrem: -
Deres Ref.: Per Oskar Slinning

Vår ref.: Tom Ivar Brate
Org.nr NO 993 495 816 MVA
Bankgiro: 1202 31 99511
Side: 1

Produktnr	Beskrivelse	Antall	Pris	Beløp
300	Fotodokumentasjon Bingsa Påløpte timer pr. 15.11.2014 - opplæring O. Slinning - gjennomgang av kontrollpunkt	60t	1000,00	60.000,00
	SUM MVA GRUNNLAG			60.000,00
	25% mva av kr. 60.000,00			15.000,00
	Ordresum			75.000,00

Kvittering

Innbetalt til konto Beløp 75.000,00 Betalerens kontonummer Blankettnummer

Betalingsinformasjon
Fakturanummer 2014008

GIRO

Betalingsfrist 04.12.2014

Underskrift ved girering

Betalt av
Bingsa næring
Ålesund kommune – regnskap og finans
Postboks 1521
6025 Ålesund

Betalt til
FROZT SOLUTIONS – Tom Ivar Brate
Haukarvegen 6
6017 Ålesund

Belast
konto

Kvittering
tilbake

Kundeidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

75.000

00

< >

1202 31 99511

<

>

27 NOV 2014

ÅLESUND KOMMUNE

Fakturanotater

27.04.2017

Arkivreferanse	0001.2014.00001294	Fakturadato	20.11.2014
Fakturanummer	2014008	Forfallsdato	04.12.2014
KID		Beløp	75.000,00 NOK
Leverandør	29794	FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BRATE	

Status			Beløp			75.000,00
Art	Ansvar	Tjeneste	Objekt	Fri dim.	Lånenumme	MVA-kode
3234	59038	320	1608			30/3

Lagt inn av **Slinning Per Oskar (POSL)** 01.12.2014 17:54
Dokumentasjon og opplæring for utvidelse deponi

Fakturahistorikk

AKM5 - 27.04.2017 - 1 - ÅLESUND KOMMUNE
Søkekriterier

Leverandør: 0, v, År: 0, Periode: 0, Fakturanummer: , Arkivreferanse: , Kontonummer: , Ordrenr: 0, Beløp: , Til behandling hos saksbehandler: ,

Nr.søk Navnesøk Spøk eksakt verdi: Ikke vis overførte Ikke vis slettede Spøk alle selskap

Søkeresultat

Sortering:
 Faktura: 2014008 - 20.11.2014 - NOK 75.000,00
 Fakturalinje: 1 Beløp: 75.000,00

Detaljer Faktura/Vedlegg (2/0)

Beløp	Mengde	Egen bilagsrekst	Prva-kode		
75.000,00		0,00	30/3		
Mottatt: 27.11.2014	Kontert: 01.12.2014	Attestert: 01.12.2014	Anvist: 01.12.14	Status	
KFUG	POSL	POSL	SIJA	Overført	
Art	Ansvar	Tjeneste	Objekt	Fri dim.	
3234	59038	320	1608		

Länenummer:

KJOP AV EKSTERNE TJENESTER | BINGSA NÆRING | KOMMUNAL NÆRINGSVIRKSOMHET | UTVIDELSE AV DEPONIOMRÅDE

Historikk Notater

Tidspunkt	Endret av	Endring	Status	Fra status	Til status	Fra	Til
02.12.2014 15:30:07	BKS	Overført til økonomi	Overføring	Overføring	Overført		
01.12.2014 18:34:13	SIJA	Sendt forover	Anvisning	Anvisning	Overføring	SIJA	
01.12.2014 17:54:39	POSL	Sendt forover	Attestering	Attestering	Anvisning	POSL	SIJA
01.12.2014 17:54:06	POSL	Sendt forover	Kontering	Kontering	Attestering	POSL	POSL
27.11.2014 14:18:31	KFUG	Sendt forover	Mottak	Mottak	Kontering	KFUG	POSL

VEDLEGG 2-3

Bilag

KM9 - 17.04.2017 - 1 - ALESUND KOMMUNE
 Bilag: Bilagstype: 30 - LØNING, FAKT E-HANDEL

Status: P Tidsstempel: 02/12/2014 15:30:07

2014

Periode: 12 Dato: 02.12.2014 Periodeisert fra:

Reg.snsv.: BK8 Journal: 2295 Kontener: BK8 Ekstern referanse:

Linje	Reskontro	Art	Fakturanr %%	Tekst %%	Beløp	Mengde	MVA	Forfall	Ansvar	Tjeneste	Objekt	Fri dim.	Lånenummer	Va %
1	2979+	232992+	2014008	Faktura; FROZT-SOLUTIONS - TOM	-75.000,00	0,00	0	04.12.2014						NC
2	0	3234		FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BRA	60.000,00	0,00	303		59038		320 1608			NC
786	0	2131420		@FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BR	15.000,00	0,00	0							NC
787	0	2131440		@FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BR	60.000,00	0,00	0							NC
788	0	2131413		@FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BR	-60.000,00	0,00	0							NC

Opprinnelse

Faktura

Innbetaling

Vedlegg (0)

Nullstill søk

VEDLEGG 2-4

FROZT SOLUTIONS

Haukarvegen 6
6017 Ålesund
tlf. 91 88 22 68

Bingsa Næring
Ålesund kommune – regnskap og finans
Postboks 1521
6025 Ålesund

Lev. Adr.

Faktura 2014011
Fakturadato 29.12.2014
Forfallsdato: 10.01.2015
Kundenr:
Ordrem: -
Deres Ref.: Per Oskar Slinning

Vår ref.: Tom Ivar Brate
Org.nr NO 993 495 816 MVA
Bankgiro: 1202 31 99511
Side: 1

Produktnr	Beskrivelse	Antall	Pris	Beløp
300	Fotodokumentasjon Bingsa Påløpte timer pr. 29.12.2014			
	- Fotodokumentasjon/opplæring	20t	1000,00	20.000,00
	- implementasjon av fotoweb	20t	1000,00	20.000,00
	- pretrykk veggbilder	10stk	500,00	5.000,00
	- trykk veggbilder	10stk	500,00	5.000,00
	SUM MVA GRUNNLAG			50.000,00
	25% mva av kr. 50.000,00			12.500,00
	Ordresum			62.500,00

Kvittering

Innbetalt til konto	Beløp	Betalersens kontonummer	Blankettnummer
	62.500,00		

Betalingsinformasjon

Fakturanummer 2014011

GIRO

Betalingsfrist 10.01.2015

Underskrift ved girering

Betalt av

Bingsa næring
Ålesund kommune – regnskap og finans
Postboks 1521
6025 Ålesund

Betalt til

FROZT SOLUTIONS
Haukarvegen 6
6017 Ålesund

Belast
konto

Kvittering
tilbake

Kundidentifikasjon (KID)

Kroner

Øre

Til konto

Blankettnummer

62.500

00

< >

1202 31 99511

<

>

Fakturahistorikk

SKR15 - 27.04.2017 - 1 - ALESUND KOMMUNE

Søkekriterier

Leverandør: År: Periode: Fakturanummer: Arkivreferanse: Kontonummer: Ordrenr: Beløp: Til behandling hos saksbehandler:

Nr.søk Navnesøk **Søk eksakt verdi**

Ikke vis overførte Ikke vis slettede Søk i alle selskap

Søkeresultat

Sortering:

Faktura: 2014011 - 29.12.2014 - NOK 62.500,00
 Fakturalinje: 1 Beløp: 12.500,00
 Fakturalinje: 2 Beløp: 50.000,00

Detaljer Faktura/Vedlegg (2/0)

Beløp	Mengde	Egen bilagstekst	Mva-kode
12.500,00	0,00		30/3
Mottatt: 05.01.2015	Kontert: 05.01.2015	Attestert: 05.01.2015	Anvist: 05.01.15
Status: KFLUG	POSJ	POSJ	SIJA
Art: 3201	Ansvar: 59038	Tjeneste: 320	Objekt: 1611
			Fri dim.

Lånenummer:

KJØP AV UTSTYR | BINGSÅ NÆRING | KOMMUNAL NÆRINGSVIRKSOMHET | NYBYGG BINGSÅ

Historikk Notater

Tidspunkt	Endret av	Endring	Status	Fra status	Til status	Fra	Til
05.01.2015 15:38:03	BK6	Overført til Økonomi	Overføring	Overføring	Overført		
05.01.2015 13:15:52	SIJA	Sendt forover	Anvisning	Anvisning	Overføring	SIJA	
05.01.2015 10:49:13	POSJ	Sendt forover	Attestering	Attestering	Anvisning	POSJ	SIJA
05.01.2015 10:49:12	POSJ	Sendt forover	Kontering	Kontering	Attestering	POSJ	POSJ
05.01.2015 09:47:16	KFLUG	Sendt forover	Mottak	Mottak	Kontering	KFLUG	POSJ

VEDLEGG 3-2

27.04.2017

Arkivreferanse	0001.2015.00000002	Fakturadato	29.12.2014
Fakturanummer	2014011	Forfallsdato	10.01.2015
KID		Beløp	62.500,00 NOK
Leverandør	29794	FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BRATE	

Status			Beløp			12.500,00
Art	Ansvar	Tjeneste	Objekt	Fri dim.	Lånumme	MVA-kode
3201	59038	320	1611			30/3
Lagt inn av Slinning Per Oskar (POSL)						05.01.2015 10:49
Utsmykking Kontorbygg						

Status			Beløp			50.000,00
Art	Ansvar	Tjeneste	Objekt	Fri dim.	Lånumme	MVA-kode
1153	59038	320	5000			30/0
Lagt inn av Slinning Per Oskar (POSL)						05.01.2015 10:47
Opplæring Oskar Slinning bilde dokumentasjon						

2014

Bilag

KM5 - 27.04.2017 - 1 ALESUND KOMMUNE
 Bilag: 347311 Bilagstype 30 INNG.FAKT E-HANDEL Status P Tidstempel 05/01/2015 15:38:03

Periode 12 Dato 05.01.2015 Periodisert fra

Reg.ansv. BKS Journal 2481 Kontører BKS Ekstern referanse

Linje	Reskonto	Art	Fakturanr %%	Tekst %%	Beløp	Mengde	MVA	Førfall	Ansvar	Tjeneste	Objekt	Fri dim.	Lånenummer	Val
1	29794	2329924	2014011	Faktura, FROZT SOLUTIONS - TOM	-62.500,00	0,00	0	10.01.2015						%
2	0	3201		FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BRA	-10.000,00	0,00	303		59038	320	1611			NO
1735	0	2131420		@FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BR	2.500,00	0,00	0							NO
1736	0	2131440		@FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BR	-10.000,00	0,00	0							NO
1737	0	2131413		@FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BR	-10.000,00	0,00	0							NO
1739	0	1153		FROZT SOLUTIONS - TOM IVAR BRA	50.000,00	0,00	300		59038	320	5000			NO

Opprinnelse Faktura Innbetaling Vedlegg(0) Nullstillsøk

VEDLEGG 3-4

Utvidet rapport

FROZT SOLUTIONS TOM IVAR BRATE 993495816

22.jan.2015

Firmainformasjon

FROZT SOLUTIONS TOM IVAR BRATE

Betalingsanmerkninger

NEI

Orgnr.: 993495816
 D-U-N-S: 671189979
 Telefon: 91882268

Hjemmeside: www.froztolutions.no

Epostadresse: tibrate@froztolutions.no

Juridisk adresse: Haukarvegen 6, 6017 Ålesund

Besøksadresse: Haukarvegen 6, 6017 Ålesund

Postadresse: Haukarvegen 6, 6017 Ålesund

Fylke: MØRE OG ROMSDAL

Rating

A
Kredittverdig

Kreditt-limit (1000): 25

Delbedømmelser

Grunnfakta

Veletablert
 Etablert
 Nytablert
 Ukjent
 Likvidert

Eier/Juridisk

Meget bra
 Bra
 Svak
 Meget svak
 Negativ

Økonomi

Sterk
 God
Tilfredsstillende
 Svak
 Dårlig
 Ingen info
 Revisoranmerkning
 For gammelt regnskap

Betalingserfaring

Upåklagelig
 Akseptabel
 Tvilsum
 Dårlig
 Insolvent
 Konkurs

Historisk rating (detaljer)

Dato	Regn. år	Rating	Kreditt-limit (1000 NOK)	Aktuell hendelse
2014-10	2013	A - Kredittverdig	25	NEI
2013-10	2012	A - Kredittverdig	25	NEI
2012-10	2011	A - Kredittverdig	25	NEI
2011-10	2010	A - Kredittverdig	25	NEI
2010-10	2009	A - Kredittverdig	25	NEI
2009-10	2008	A - Kredittverdig	25	NEI
2009-01	2007	A - Kredittverdig	25	NEI
2009-01	0	AN - Nytt foretak	0	NEI

GRUNNFAKTA

Delbedømmelse: VELETABLERT

Grunnfakta

Selskapsform: ENK - Enkeltpersonforetak
 Etableringsår: 0
 Stiftelsesdato:
 Registreringssted: Foretaksregisteret
 Registreringsdato: 23-01-2009
 Registrert i MVA: JA
 Antall ansatte 2015: 1
 Hovedbransje: 71129 - Annen teknisk konsulentvirksomhet

EIER/JURIDISK

Delbedømmelse: MEGET BRA

Styreinformasjon

Født	Navn	Telefonnummer	Poststed	VervAntall verv
25-10-1963	BRATE TOM IVAR		6017 - ÅLESUND	Innehaver1 stk

Signatur

Signatur ikke registrert.

Prokura

Sigrun Jorid Jahren

Inntekt og formue - innehaver

Ligningsår	2013	2012	2011
Alminnelig (netto) inntekt	318 119	601 407	351 042
Utlignet skatt	138 448	252 323	136 941
Netto formue	0	0	0
Skattekasse	1E	1E	1E
Kommunenr.	1504	1504	1504
Kommunenavn	ÅLESUND	ÅLESUND	ÅLESUND

BETALINGSERFARING

Delbedømmelse: UPAKLAGELIG

Betalingserfaring**Innehaver****Summeringer**

Type	Antall	Beløp
Uoppgjort	0	0
Delvis oppgjort	0	0
Frivillige pantstillelser	1	346 521

Frivillige pantstillelser

Type	Reg.dato	Beløp Kilde	Referanse	Kreditor	Dagboknr
SALGSP MOTORV	19-01-2009	346 521 LØSØREREGISTERET	13548	DNB NOR FINANS AS	2009013548

993495816 FROZT SOLUTIONS TOM IVAR BRATE**Summeringer**

Type	Antall	Beløp
Uoppgjort	0	0
Delvis oppgjort	0	0
Frivillige pantstillelser	0	0

Andre enkeltpersonforetak registrert på innehaver:

975784274 SIV.ING. TOM IVAR BRATE RÅDGIV ING.**Summeringer**

Type	Antall	Beløp
Uoppgjort	0	0
Delvis oppgjort	0	0
Frivillige pantstillelser	0	0

Kunngjøringer

Type	Dato	Kilde	Kunngjøring
Endring av forretningsadresse	31.12.2014	Foretaksregisteret	Ny forretningsadresse Haukarvegen 6 6017 ÅLESUND Kommune 1504 ÅLESUND
Endring av forretningsadresse	10.07.2013	Foretaksregisteret	Ny forretningsadresse Ålesund Kunnskapspark Larsgårdsvegen 4 6009 ÅLESUND Kommune 1504 ÅLESUND

Meldinger

Signatur ikke funnet på forespurt objekt.

Betalingsanmerkninger ikke funnet på forespurt objekt.

Notater fra møte med Sigrun og Per Oskar – 29.01.2015

1. Viktig:

Dette oppdraget/prosjektet har ingenting med avfall å gjøre

- All kompetanse leverandørene viser til hva gjelder dette er uvesentlig

Avfall er noe Bingsa har full kompetanse på selv – avfallsdeponi faller dermed helt utenfor

2. "Teknisk kompetanse på masternivå" – hva menes?

- Det som er relevant her er særlig landmåling, samt bygg, jord. Eks master sett opp mot bygg/konstruksjon.

3. Visualiseringsbiten det absolutt viktigste

- Konstruere det som er i dag opp mot fremtiden
- Lukt er uvesentlig; vil ikke skape lukt

4. Videre er et det viktig at leverandør kan gjennomføre et tilrettelagt program, herunder opplæring av de ansatte på Bingsa. Det er viktig for Per O at de ansatte får nødvendig opplæring slik at det ikke er behov for konsulenttjenester hvert år på dette område.

Herunder er Prøvetakingsplan viktig:

- Hvor
- Når
- Hvor ofte

5. Viktig med kompetanse på bruk av 3D-terrenmodell

6. Sluttrapport ikke det viktige med dette prosjektet

- Det viktige er et resultat som viser en rutine for prosessen videre; "noe som øynene kan se"

7. Viktig med dokumentasjon på at prosjektet videre ikke vil medføre støv (støvproblematikken per dags dato ligger hos knuseverket)

8. Viktig: Hvilke krav setter leverandørene til deltakelse fra VAR sine ansatte?

- Har ikke ressurser til at leverandørene kan legge for stor vekt på bistand fra disse.

Øvrig informasjon/punkter som ble diskutert:

Ikke en absolutt nødvendighet med erfaring fra et helt likt prosjekt. Det viktige er at man viser en god oppgaveforståelse opp mot det som er beskrevet, og at man har brukt den teknologien som det forutsettes at leverandør må kunne bruke på dette prosjektet. Misnøye med COWI: 4 prosjekter hvor det gitt inn rapporter som ikke holder mål. Dette er det rapportert tilbake til COWI om. E-poster viser dette.

Ålesund kommune
Att: Rådmann Astrid Eidsvik
Postboks 1521
6025 Ålesund

Oslo, 19. desember 2016
Ref: 20938SH

Varsel om mulig kritikkverdige forhold – Bingsa avfallsanlegg – anmodning om opplysninger

Jeg representerer Miljøservice AS. Selskapet deltok nylig i en konkurranse (offentlig anbud) vedrørende renovasjon (septiktømming m.v.) på Søre Sunnmøre. Konkurransen ble vunnet av Stoklands Bilruter AS', som var lavest i pris. Dette er isolert sett ikke problematisk, og denne henvendelsen gjelder ikke nevnte konkurranse.

Stoklands Bilruter AS' baserte sitt tilbud på leveranser til Bingsa Avfallsanlegg. Miljøservice har imidlertid fått signaler om at Ålesund kommune v/ Bingsa Avfallsanlegg har gitt Stoklands særdeles gunstige priser. Om dette i så fall skyldes personlige bekjenskaper eller andre årsaker, ønsker ikke Miljøservice å spekulere i, men signalene var såpass tydelige at Miljøservice fant det nødvendig å rette en henvendelse til Ålesund kommune.

Jeg vedlegger korrespondansen med Ålesund kommune i sakens anledning. Vi opplever at svarene fra Ålesund kommune er så unnvikende og selvmotsigende at de øker mistanken om at det kan foreligge uregelmessigheter i forholdet mellom Ålesund kommune ved Bingsa Avfallsanlegg og Stoklands:

- Da Miljøservice henvendte seg til kommunen fikk selskapet ikke noe svar. Selskapet ba derfor meg om å bistå i saken.
- I kommunens første svar til meg, skrev de at prisene som er gitt til Stoklands er "... de samme som er gitt andre kunder med tilsvarende leveringer..." og at prisene "... er basert på kostnadene som Bingsa Næring har med behandling av denne typen avfall."
- I sitt andre svar til meg skrev kommunen at spørsmålet måtte rettes til arrangøren av den ovennevnte konkurransen, enda det er åpenbart at vårt spørsmål ikke er knyttet til konkurransen – men til om Ålesund kommune har gitt en aktør spesielt gunstige priser.

- I sitt tredje svar til meg hevder Ålesund kommune at innkjøpssjefen ikke anbefaler å utlevere enhetspriser fordi disse er unntatt offentlighet. Til dette er følgende å si:
  - o FOA § 3-6 som kommunen henviser til, er helt irrelevant for saken. Vi har ikke bedt om å få oppgitt hvilke priser Stoklands har gitt i sitt tilbud, eller andre forhold knyttet til konkurransen. Vi har bedt å få opplyst hvilke priser Ålesund kommune har gitt til Stoklands, for å kunne vurdere om det foreligger "kameratprising" eller andre kritikkverdige forhold. Tilsvarende gjelder for offentlighetsloven § 23, 3. ledd som også – i motsetning til nærværende sak – gjelder ved offentlige anbud.
  - o Offentlighetsloven § 13 er så vidt vi kan se like irrelevant. Denne bestemmelsen gjelder taushetsplikt, men kommunen har ikke i sitt svar skrevet noe om hvorfor de mener opplysningene som er etterspurt er underlagt taushetsplikt. Det er svært vanskelig å forstå hvorfor kommunen mener at prisene i et kommunalt avfallsanlegg er underlagt taushetsplikt, særlig når kommunen tidligere har skrevet at prisene er de samme som "... de samme som er gitt andre kunder med tilsvarende leveringer...".
  - o Det er uansett vanskelig å se at Bingsa Avfallsanlegg er i en slik konkurransesituasjon at det kan skade virksomheten at prisene blir kjent.

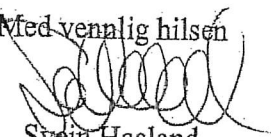
Vi sitter igjen med et inntrykk av at noen i Ålesund kommune har noe å skjule i denne saken. Vi ber derfor om at rådmannens kontor iverksetter de nødvendige undersøkelser.

For Miljøservice er det ikke avgjørende få innsyn i de angjeldende prisene. Miljøservice har imidlertid behov for å forvise seg at om at ikke Ålesund kommune ved Bingsa Avfallsanlegg driver usaklig forskjellsbehandling hva angår priser. Dersom slik visshet kan oppnås på andre måter enn ved at vi får innsyn i prisene, er det tilstrekkelig for oss.

Jeg innkopierer både kommuneadvokaten og kommunerevisjonen på dette brevet.

Vi imøteser et snart svar.

Med vennlig hilsen

Svein Haaland
advokat

Vedlegg

Kopi: Ålesund kommune, kommunerevisjonen
Ålesund kommune, kommuneadvokaten

Ålesund kommune
Att: Sigrun Jahren
Sendes via e-post

Oslo, 30. november 2016
Ref: 20902SH

Krav om innsyn i avtale mellom Bingsa avfallsanlegg og Stoklands Bilruter AS

Jeg viser til e-poster av 22. og 28. november 2016 fra Miljøservice AS ved Kristian Sandbakk, som han ikke har mottatt noe svar på. Jeg bistår Miljøservice AS.

Stokland Bilruter AS har nylig, i konkurranse med blant annet Miljøservice AS, vunnet en kontrakt vedrørende renovasjon (septiktømming m.v.) på Søre Sunnmøre. Stokland Bilruter AS' tilbud baserte seg på leveranser til Bingsa. Som det fremgår av Sandbakks e-post av 22. november, har Miljøservice mottatt signaler i markedet om at Bingsa har gitt spesielt gunstige vilkår til Stokland Bilruter AS. Det er svært alvorlig dersom en offentlig virksomhet har gitt spesielt gunstige vilkår til en privat aktør på bekostning av andre, og enda mer alvorlig er dette dersom det er gjort i forbindelse med et offentlig tilbud. Vi har derfor behov for fakta for å få avkreftet eller bekreftet om dette har skjedd.

På dette grunnlag ber vi om å få tilsendt kopi av den avtale/de prisvilkår som er inngått mellom Stokland Bilruter AS og Bingsa avfallsanlegg. Det vises til offentlighetsloven § 3, men også helt uavhengig av offentlighetslovens regler må det være i kommunens interesse å spille med åpne kort i en slik sak.

Kristian Sandbakk har flere ganger forsøkt å kontakte driftsleder Per Oskar Slinning i saken. Slinning har imidlertid gjort seg utilgjengelig. De manglende tilbakemeldingene i saken forsterker inntrykket av at det kan ha foregått uregelmessigheter.

Som Kristian Sandbakk har gjort klart, vil denne saken bli forfulgt videre. Om nødvendig vil det bli tatt kontakt med kommunerevisjonen og rådmannen.

Vi imøteser et snarlig svar.

Med vennlig hilsen

Svein Haaland
Advokat

Svein Haaland

Fra: Sigrun Jorid Jahren <Sigrun.Jahren@alesund.kommune.no>
Sendt: 14. desember 2016 15:45
Til: Svein Haaland
Kopi: Jonny Rune Indrevåg; Olav Aarø; Per Oskar Slinning
Emne: VS: Trenger et råd - HASTER

Hei igjen,

Har nå samrådd med innkjøpssjef i Ålesund som sier følgende:

Generelt sett er Bingsa næring, selv om de konkurrerer i et marked, underlagt offentleglova. Det er likevel slik at enhetspriser og/eller totalpriser som enkelt kan regnes om til enhetspriser, og forretningshemmeligheter, er unntatt offentlighet ihht. Off.l § 23.3 og Off.l § 13, j.f. Forskr.LOA § 3-6.

Utfra dette, tilrår han ikke å utlevere enhetspriser slik dere ber om.

Dersom det er spørsmål om dette, kan dere ta kontakt med innkjøpssjef Jonny Indrevåg, tlf 70162037.

Vennlig hilsen

Sigrun Jahren
 Virksomhetsleder

Ålesund kommune

Virksomhet Vann, avløp og renovasjon
 Postboks 1521, 6025 Ålesund
 Tlf 70 16 27 22 (dir) / 70 16 20 00 (sentralbord)
 Mobil 41 55 88 54
 epost: sigrun.jahren@alesund.kommune.no

Fra: Svein Haaland [<mailto:Svein.Haaland@adv-haa.no>]
Sendt: 13. desember 2016 16:41
Til: Sigrun Jorid Jahren
Kopi: 'Kristian Sandbakk'; Per Oskar Slinning; Olav Aarø
Emne: SV: Bingsa avfallsanlegg - Stoklands Bilruter AS - Miljøservice AS

Hei igjen,

Vi venter fortsatt på svar på vårt spørsmål. Dersom et substansielt svar ikke mottatt i løpet av morgendagen, vil vi ta saken videre i kommunen.

Mvh

Svein Haaland
 Advokat MNA/Partner

Advokatfirmaet Haaland DA
 Rådhusgaten 23, 0158 Oslo
 Tlf 23 10 35 80 Dir 23 10 35 84 Mob 95 99 99 95

The information contained in this message may be CONFIDENTIAL AND SUBJECT TO PROFESSIONAL SECRECY ACCORDING TO LAW. It is intended for the addressee only. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited. If you are not the addressee, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message.
Thank you

Fra: Svein Haaland
Sendt: 8. desember 2016 18:01
Til: Sigrun Jorid Jahren
Kopi: 'Kristian Sandbakk'; Per Oskar Slinning; Olav Aarø
Emne: SV: Bingsa avfallsanlegg - Stoklands Bilruter AS - Miljøservice AS

Da tror jeg du har misforstått vår henvendelse. Vi spør ikke om hvilke priser Stoklands har gitt i sitt anbud. Vi spør om hvilke priser Ålesund kommune v/ Bingsa Avfallsdeponi har gitt til Stoklands. Dette er det naturlig nok Ålesund kommune/Bingsa Avfallsdeponi som må svare på.

mvh

Svein Haaland
 Advokat MNA/Partner

Advokatfirmaet Haaland DA
 Rådhusgaten 23, 0158 Oslo
 Tlf 23 10 35 80 Dir 23 10 35 84 Mob 95 99 99 95

The information contained in this message may be CONFIDENTIAL AND SUBJECT TO PROFESSIONAL SECRECY ACCORDING TO LAW. It is intended for the addressee only. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited. If you are not the addressee, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message.
Thank you

Fra: Sigrun Jorid Jahren [mailto:Sigrun.Jahren@alesund.kommune.no]
Sendt: 8. desember 2016 17:26
Til: Svein Haaland <Svein.Haaland@adv-haa.no>
Kopi: 'Kristian Sandbakk' <kristian.sandbakk@septik24.no>; Per Oskar Slinning <Per.Oskar.Slinning@alesund.kommune.no>; Olav Aarø <olav.aaroe@alesund.kommune.no>
Emne: SV: Bingsa avfallsanlegg - Stoklands Bilruter AS - Miljøservice AS

Hei igjen,
 Det er opp til de som holder konkurransen å levere ut dokumentasjon på pristilbud som er levert. Vi ber derfor om at dere retter henvendelsen dit.

Vennlig hilsen
Sigrun Jahren
 Virksomhetsleder

Ålesund kommune
 Virksomhet Vann, avløp og renovasjon
 Postboks 1521, 6025 Ålesund
 Tlf 70 16 27 22 (dir) / 70 16 20 00 (sentralbord)
 Mobil 41 55 88 54
 epost: sigrun.jahren@alesund.kommune.no

Fra: Svein Haaland [<mailto:Svein.Haaland@adv-haa.no>]
Sendt: 8. desember 2016 11:11
Til: Sigrun Jorid Jahren
Kopi: 'Kristian Sandbakk'; Per Oskar Slinning; Olav Aarø
Emne: SV: Bingsa avfallsanlegg - Stoklands Bilruter AS - Miljøservice AS

Jeg viser til din e-post nedenfor. Jeg kopierer inn kommuneadvokaten, og ber om å få beskjed dersom eventuelle fremtidige henvendelser skal gå direkte til dem.

Din tilbakemelding er svært generelt utformet, og vi er litt usikre på hvordan den skal tolkes. Det lå ingen avtaler eller priser ved din e-post; de eneste vedleggene var forpliktelseserklæringen og Bingsas generelle driftstillatelse fra 2010. Likevel skriver du i din e-post at "... *priser på levering av slam som er gitt til Stokland Bilruter er de samme som er gitt andre kunder* ...". Dette kan tyde på at det er gitt priser til Stoklands, selv om ingen slike var vedlagt din e-post. Vi hadde derfor satt pris på om vi kunne få et klart svar på om det er inngått en eller flere prisavtaler med Stoklands, og vi ber uansett om å få kopi av all kommunikasjon som har vært mellom Stoklands og Bingsa i 2016 vedrørende priser.

Mvh

Svein Haaland
 Advokat MNA/Partner

Advokatfirmaet Haaland DA
 Rådhusgaten 23, 0158 Oslo
 Tlf 23 10 35 80 Dir 23 10 35 84 Mob 95 99 99 95

The information contained in this message may be CONFIDENTIAL AND SUBJECT TO PROFESSIONAL SECRECY ACCORDING TO LAW. It is intended for the addressee only. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited. If you are not the addressee, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message.
 Thank you

Fra: Sigrun Jorid Jahren [<mailto:Sigrun.Jahren@alesund.kommune.no>]
Sendt: 5. desember 2016 16:37
Til: Svein Haaland
Kopi: 'Kristian Sandbakk'; Per Oskar Slinning; Olav Aarø
Emne: SV: Bingsa avfallsanlegg - Stoklands Bilruter AS - Miljøservice AS

Hei,
 Det vises til telefon og epost fra Miljøservice, samt til ditt brev datert 30.november. Vedlagt denne epost er avtale som etterspurt.

Bingsa Næring sine priser på levering av slam som er gitt til Stokland Bilruter er de samme som er gitt andre kunder med tilsvarende leveringer. Prisene er basert på kostnadene som Bingsa Næring har med behandling av denne typen avfall. Det er ikke gitt «spesielt gunstige vilkår» slik det antydes i ditt brev. Bingsa Næring driver sin virksomhet utfra bedriftsøkonomiske prinsipper og etter forurensningslovens prinsipp om at «forurenser betaler».

Denne eposten sendes med kopi til kommuneadvokaten i Ålesund.

Vennlig hilsen
Sigrun Jahren
 Virksomhetsleder

Ålesund kommune

Virksomhet Vann, avløp og renovasjon
Postboks 1521, 6025 Ålesund
Tlf 70 16 27 22 (dir) / 70 16 20 00 (sentralbord)
Mobil 41 55 88 54
epost: sigrun.jahren@alesund.kommune.no

Fra: Svein Haaland [<mailto:Svein.Haaland@adv-haa.no>]
Sendt: 30. november 2016 12:30
Til: Sigrun Jorid Jahren
Kopi: Kristian Sandbakk
Emne: Bingsa avfallsanlegg - Stoklands Bilruter AS - Miljøservice AS

Sigrun Jahren,

Se vedlagte brev.

mvh

Svein Haaland
Advokat MNA/Partner

Advokatfirmaet Haaland DA
Rådhusgaten 23, 0158 Oslo
Tlf 23 10 35 80 Dir 23 10 35 84 Mob 95 99 99 95

The information contained in this message may be CONFIDENTIAL AND SUBJECT TO PROFESSIONAL SECRECY ACCORDING TO LAW. It is intended for the addressee only. Any unauthorised use, dissemination of the information or copying of this message is prohibited. If you are not the addressee, please notify the sender immediately by return e-mail and delete this message.
Thank you

ÅLESUND KOMMUNE

Vann, avløp og renovasjon

Advokatfirmaet Haaland
Rådhusgata 23

0158 OSLO

Saksbehandler

Sigrun Jahren

Tlf 70 16 27 22

Deres ref.

Vår ref.
SIJA/16/8100-2/M65

Dato:
17.01.2017

VEDRØRENDE ANMODNING OM OPPLYSNINGER

Rådmannen ser alvorlig på påstander som fremkommer i brev fra Advokatfirmaet Haaland DA på vegne av Miljøservice AS, og har derfor gjennomført undersøkelser rundt påstandene. Det har etter det rådmannen kan se, ikke fremkommet kritikkverdige forhold fra Ålesund kommune, Bingsa avfallsanlegg sin side i denne saken.

Ålesund kommune, Bingsa avfallsanlegg, driver etter forretningsmessige prinsipper og har ikke plikt til hverken å ta i mot fraksjoner fra private næringsdrivende for viderebehandling, eller ha en offentlig prispolitikk.

Pris på de ulike avfallsfraksjonene er basert på kostnader som Bingsa avfallsanlegg har ved å behandle avfallet, volum i den enkelte forespørsel, leveringstidspunkt, leveringsintervall og så videre. Den interne prislisten er bygget opp som en netto prisliste der en normalleveranse er kalkulert.

Miljøservice AS har i all sin kommunikasjon i denne saken ønsket å få utlevert prisen Ålesund kommune har gitt en konkurrent som en delpris i en anbudskonkurranse. Det å utlevere delpriser til en konkurrent slik det er blitt etterspurt i dette tilfellet, er underlagt taushetsplikt i henhold til offentlighetsloven § 13. Det ville også vært i strid med god forretningsskikk.

Skulle prislisten være offentlig tilgjengelig, ville konkurrenter i bransjen lett kunne legge seg marginalt under prisene i prislisten og dermed vinne konkurransen om videre behandling av avfallsfraksjonene. Dette er ikke en ønsket utvikling for Ålesund kommune. Ålesund kommune har derfor ikke utlevert pris i henhold til forespørsel fra Miljøservice AS. Dette kan Miljøservice AS påklage til Fylkesmannen.

All aktivitet i kommunen, også aktivitet som drives etter forretningsmessige prinsipper, er underlagt kommunerevisjonen. Kommunerevisjonen vil, når avtalen trer i kraft, kunne bekrefte utfra fakturaer at prisen som belastes for innlevert slam i Bingsa er i tråd med standard priser.

Med hilsen

Postadresse:	Sentralbord	Besøksadresse:			
Ålesund kommune	Tlf 70 16 20 00	Postboks 1521	Tlf 70 16 20 00	Bankgiro:	4200.49.49999
6025 ÅLESUND	Faks 70 16 20 01		Faks	Å.K.org.:	942.953.119
postmottak@alesund.kommune.no		www.alesund.kommune.no			

Ronny Frekhaug
kommunalsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Ålesund kommune
v/Astrid Eidsvik
Pb. 1521
6025 ÅLESUND

Vår saksbehandler:

Vår dato:

Vår referanse:

24.01.17

Deres dato:

Deres referanse:

Ang. «Varsel om mulig kritikkverdige forhold – Bingsa avfallsanlegg – anmodning om opplysninger»

Vi viser til brev fra advokatfirmaet Haaland DA datert 19.12.2016, og til svar fra Ålesund kommune datert 17.01.17. Vi viser videre til vårt møte 03.01.17.

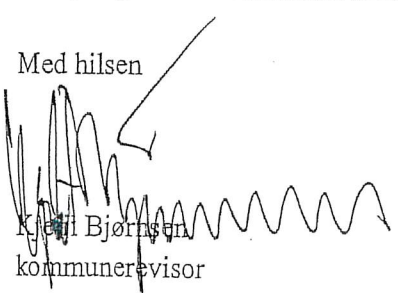
Kommunerevisjonen ber om å få oversendt:

- Oversikt over priser for levering av slam/septik til Næringsdrift avfall for alle kunder, og informasjon om det foregår noen form for prisdifferensiering.
- All kommunikasjon mellom Ålesund kommune vedrørende priser og samarbeid, samt eventuelle avtaler med:
  - o Stoklands Bilruter as og
  - o Slamsug as
- Rådmannens vurdering om det kan foreligge subsidiering av priser som eventuelt er avtalt med Stoklands Bilruter as for de neste årene, og/eller andre kunder.
Herunder om det f.eks. er tatt hensyn til investeringer som krever utgiftsdekning, dekning av opparbeidede underskudd, og om det er tatt høyde for slike eventuelle prisøkninger i avtale med Stokland bilruter as.

Klagen/varselet fremstår etter vår vurdering som en klage på VH-leders håndtering av forespørselen fra advokatfirmaet Haaland, og på avslaget om innsyn. Vi ber derfor om en forklaring på hvorfor innklaget VH-leder står som saksbehandler på svaret som er oversendt.

Med bakgrunn i forholdenes karakter, ber kommunerevisjonen om en snarlig tilbakemelding.

Med hilsen

Kjetil Bjørnsen
kommunerevisor

Postadresse:
Postboks 7734, Spjelkavik
6022 Ålesund

Besøksadresse:
Lerstadvegen 545, 4 etg.
Epost:
komrev3@komrev3.no

Telefon:
70 17 21 50
Telefaks:
70 17 21 51

Bankkonto:
6540 05 00465
Føretaksregisteret:
NO 971 562 587

ÅLESUND KOMMUNE

Rådmannen

Kommunrevisjonsdistrikt nr. 3 i Møre og Romsdal IKS
Postboks 7734 Spjelkavik

6022 ÅLESUND

Saksbehandler
Ronny Frekhaug
Tlf 70 16 20 15

Unntatt offentlighet Off.1 § 13, forv.1 § 13

Deres ref.

Vår ref.
RF/16/8100-4/ M65

Dato:
09.03.2017

NÆRINGSDRIFT AVFALL - ANMODNING OM OPPLYSNINGER OG FORHOLD KNYTTET TIL LOV OM OFFENTLIGE ANSKAFFELSER

Jeg viser til brev fra revisjonen datert 24.01.2017. I brevet reises det flere spørsmål som vil bli besvart nedenfor.

Priser for levering av avvannet slam til Næringsdrift avfall.

Pris for levering av denne type avfall er fastsatt som en pris pr. tonn. Den pris som er gitt til Stoklands Bilruter AS er kr.   pr. tonn. Dette er en standard intern listepri som gis til alle som vil levere denne type avfall i Bingsa med unntak av ÅRIM der det foreligger en særskilt avtale. Prisen er unntatt offentlighet av konkurransemessige årsaker. Rådmannen er ikke kjent med at det opereres med prisdifferensiering, f.eks. knyttet til levert mengde eller leveringsfrekvens. Stoklands Bilruter AS har på muntlig forespørsel fått oppgitt standardprisen som betingelse for levering i Bingsa. Enhetsprisen vil framgå av faktura som sendes til Stoklands Bilruter etter hvert som de leverer slam. Det vil da enkelt kunne kontrolleres at den pris som faktureres er i tråd med standardprisen og at det derfor ikke er gitt spesielt gunstige betingelser til dette firmaet. Vedlagt følger veierapport med volum og priser på leveranser av silgods og avvannet slam fra 1. januar til 9. februar 2017. Som det fremgår er det kun ÅRIM som har rabattert pris. ÅRIM leverer avvannet septik fra husholdningskunder i Ålesund.

Kommunikasjon med Stoklands Bilruter AS og Slamsug AS

Prisen som er oppgitt til Stoklands Bilruter AS er som nevnt ovenfor gitt på bakgrunn av en muntlig henvendelse og er også derfor oppgitt muntlig. Det er heller ikke inngått noen formell avtale med firmaet om levering. Det er ingen leveringsplikt fra firmaets side og heller ingen mottaksplikt fra Næringsdrift avfall. Næringsdrift avfall fungerer i denne sammenheng som et åpent mottak der næringsdrivende kan levere ulike typer avfall ved behov og der fakturering skjer etter levert mengde.

Slamsug AS leverer ikke avvannet septik i Bingsa.

Vurdering av om det kan foreligge subsidiering av priser

Som nevnt opererer Næringsdrift avfall med en intern prisliste over enhetspriser for levering av ulike avfallsfraksjoner. Næringsdrift avfall driver i et konkurranseutsatt marked og må i noen grad tilpasse sine enhetspriser til dette. Det vil igjen si at det ikke nødvendigvis er slik at hver enkelt enhetspris i seg selv gir kostnadsdekning for mottak av den aktuelle avfallsfraksjonen. For Næringsdrift avfall vil det avgjørende være at de samlede inntekter gir nødvendig kostnadsdekning pluss et eventuelt overskudd som bystyret måtte fastsette i forbindelse med de årlige budsjettbehandlingene. Rådmannen vil følge opp virksomheten på dette nivået og ikke på hver enkelt enhetspris.

Klage på virksomhetsleder.

I motsetning til revisjonen har jeg ikke oppfattet brevet fra adv. Haaland som en klage på virksomhetsleder, men som en anmodning om innsyn. Anmodningen er besvart etter drøftinger med innkjøpssjef og kommuneadvokat og elektronisk signert av kommunalsjef. Rådmannen v/kommunalsjef står derfor bak innholdet i brevet. At det er ført i pennen av virksomhetsleder for VAR har vi ikke ansett som problematisk i og med at dette er ansett som en innsynsforespørsel.

Lov om offentlige anskaffelser

Viser til brev av 24. januar 2017 om tjenester levert av OK Entreprenør AS og eventuelt øvrige kjøp av tjenester fra VH Vann, avløp og renovasjon – Næringsdrift Avfall som kan være i strid med Lov om offentlige anskaffelser.

Tjenester anskaffet fra OK Entreprenør AS:

- OK Entreprenør AS ble tildelt spesialoppdrag fra ca. 2008 for klipping av betong for å skille ut armering. OK Entreprenør AS investerte også i magnet for utskilling av metall i gravemasse og fikk tildelt oppdrag også på dette området.
- I denne perioden ble de også kurset i arbeidsrutiner og farer ved graving i deponi med spesielt fokus på deponigasser. De har også vært en del av beredskap ved brann og lignende. For eksempel stilte de med 3 maskiner på under en times varsel ved storbrannen i 2014.
- Ved inngåelse av kontrakt med Tafjord kraftvarme AS i 2015 vedrørende produksjon av brennbart restavfall, er OK Entreprenør AS benyttet på grunn av manglende kapasitet og utstyr i Bingsa avfallsplass.
- I 2016 ble det avtalt arbeid som måtte utføres utenom ordinær åpningstid. Dette gjelder arbeid for opparbeiding av ny infrastruktur, herunder strømfremføring, rørlegging for vann og avløp over hele anlegget. Veiene i og utenfor anlegget måtte stenges eller redusere fremkommeligheten på og arbeidet måtte dermed utføres utenom ordinær arbeidstid.
- Avtale med TKV har krav om lasting av behandlet avfall til TKV for forbrenning alle dager forbrenningsanlegget er i drift, herunder lørdager, søndager og bevegelige helligdager. Dette har blitt utført av OK Entreprenør AS for å redusere overtid til egne ansatte, men er avsluttet ved endring av arbeidsrutiner.

Det finnes ikke, etter rådmannens kunnskap, avtaler hverken nå eller tidligere med OK Entreprenør AS. Anskaffelsen er ikke i henhold til Lov om offentlige anskaffelser. Kommunen

har i dag rammeavtale på graving og massetransport. Denne avtalen omfatter ikke Næringsdrift avfall da det her kreves spesialkompetanse og evt. spesialmaskiner for å grave og masseforflytte avfall. Det er pr. i dag ikke inngått rammeavtale på dette området.

Andre tjenester som kan være i strid med Lov om offentlige anskaffelser:

- Miljøkvalitet AS – Palletering av vinteravfall.
Verdi på dette oppdraget er i overkant av 2 mill. i 2016. Det ble fra Virksomheten vurdert til kun en i markedet som kunne levere denne tjenesten og ble hverken intensjonskunngjort eller utlyst på vanlig måte.

Anskaffelsen er ikke i henhold til Lov om offentlige anskaffelser.

Videre behandling og gjennomgang av anskaffelser spesielt rettet mot VH Vann, avløp og renovasjon.

- Rådmannen har iverksett egen kontroll og oppfølging av regnskap og budsjett rettet spesielt mot denne virksomheten.
- Ulovlige anskaffelser nevnt over vil bli avsluttet innen 1. halvår 2017. Vurderinger vil bli gjort i henhold til om det skal kjøpes brukt eller nytt, eller om en skal leie/lease nødvendig redskap. Konkurransen på nødvendig utstyr vil bli gjennomført så snart fylkesmannen gir løyve til investeringer.
- Regelverket vil bli innskjerpet overfor virksomheten og vil bli en del av kontroll og oppfølging nevnt i første kulepunkt over.

Med hilsen

Ronny Frekhaug
kommunalsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har ingen signatur.

Vedlegg

Avvannet_septik_og_silgods

Kopi til:

Astrid J. Eidsvik	Postboks 1521	6025	ÅLESUND
Jonny Rune Indrevåg	Postboks 1521	6025	ÅLESUND
Sigrun Jahren	Postboks 1521	6025	ÅLESUND

Forplikteleserklæring

Denne erklæring gjelder tilbyder: Stoklands Bilruter A/S
Org. nr: 916 288 824
Adresse: Prestled
Postnr – sted: 8294 Hamarøy
Kontaktperson: Arnfinn Vangen
Dato: 12.10.2016

Denne erklæringen gjelder for godkjent slambehandler:

Org.nr: 942953119
Adresse: Alvkveien 195
Postnr-sted: 6017 Ålesund
Kontaktperson: Per Oskar Slinning
Dato: 12.10.2016

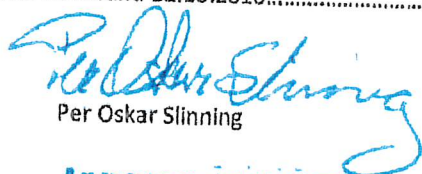
Forpliktelsen gjelder følgende: Mottak og behandling av avvannet slam og silgods.

Disponering av silgods: Kompostering til bruk på eget anlegg for gass oksidasjon

Disponering av avvannet slam: Kompostering

Dato og sted ...Ålesund 12.10.2016.....

Signatur

Per Oskar Slinning

ÅLESUND KOMMUNE
VAR - VIRKSOMHETEN
BINGSÅ AVFALLSPASS
ORG.NR. 942 953 119

**SUNNMØRE
KONTROLLUTVÅLSEKRETARIAT IKS**

Kontrollutvalget i
Ålesund kommune

Dato: 21.06.2017

**SAK 30/17
VEDRØRENDE BYGGESAKSBEHANDLING**

Fra et nabolag har det kommet innspill på det som blir sett på som kritikkverdige forhold. En navngitt huseier har i lengre tid utviklet sin eiendom til delvis sjenanse til naboer. Det skal ha vært pågående rettsprosesser, uten at vedkommende skal ha tatt inn over seg pålegg etc. Oppfølging fra kommunen sin side har blitt framstilt som mangelfull.

Det skal ha blitt avtalt befaringsfor å se videre på den første eiendommen og etter hvert eiendom nummer 2 som vedkommende har kjøpt.

Kontrollutvalgets rolle

Kontrollutvalget skal ikke være et klageorgan, med det menes at dersom det foreligger klageadgang og klagefrist ikke er utløpt, må kontrollutvalget holde seg unna. Det samme gjelder dersom avgjørelse skal treffes av overordnet statlig organ eller rettsvesenet. Kontrollutvalget må heller ikke gå inn i pågående prosesser, men eventuelt se på en sak når alle andre instanser har gjort seg ferdig. Kontrollutvalget bør til vanlig være varsom med å ta på seg saker for privatpersoner som disse med hjelp fra andre, f.eks advokat kan håndtere selv. Derimot kan slike forhold som er nevnt ovenfor være en innfallsvinkel mot en bredere gjennomgang av et kommunalt forvaltningsorgan dersom det blir sett på som formålstjenlig.

I denne saken foreligger det på nåværende tidspunkt lite informasjon. Det blir derfor ikke gitt noen tilråding til vedtak, men det legges opp til at saken blir drøftet.

Harald Rogne
daglig leder